

Obsah

AKTUALITY 2

TÉMA ČÍSLA – NOVÝ ZÁKON O AUDITORECH

Harmonizace regulace auditorské profese v Evropě (Ing. Petr Kříž, FCCA)..... 7

Profesní etika a související oblasti (Ing. Petr Šobotník) 9

Rada pro veřejný dohled nad auditorskou profesí (prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.) ... 10

Auditorská profese z pohledu nového zákona (Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA)..... 11

Aplikace nového zákona o auditorech v činnosti výboru pro auditorské zkoušky (Ing. Zdeněk Grygar)..... 14

Osvobodování od částí auditorské zkoušky a uznávání kvalifikace ze zemí EU a ze třetích zemí (Ing. Pavel Kulhavý) 16

Provádění auditu a řízení jeho kvality (Ing. Michal Štěpán)..... 17

Významné dopady nového zákona do vnitřních norem KA ČR (Ing. Radomír Stružinský) 18

Nový zákon o auditorech a jeho dopad na kontrolu kvality činnosti auditora / auditorské společnosti (Ing. Monika Vitová)..... 20

Připravované změny v kárném řádu (Ing. Jan Novák)..... 21

Nové povinnosti auditovaných společností (doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.)..... 22

Zahraniční vztahy rady pro veřejný dohled Rozhovor s Ing. Radkem Neužilím 24

Širší souvislosti a dopady nové právní úpravy auditorské profese do práva ČR Rozhovor s prof. JUDr. M. Karfíkovou, CSc. ... 25

Nový zákon o auditorech z pohledu podnikatelské sféry Rozhovor s Ing. Zdeňkem Liškou 27

PRÁVO 30

ZAUJALO NÁS 31

RECENZE 34

LIDÉ A FIRMY 35

e-příloha Auditor 7/2009

OBSAH

- Dobrý manažer zraje deset let
- Zelená finanční asistenci
- Lignit Hodonín má problém s dluhy

Toto číslo vyšlo **30. 9. 2009**
Uzávěrka pro příjem podkladů
pro další číslo je **7. 10. 2009**

Co je a co dělá Rada pro veřejný dohled nad auditem

Jiří Rusnok

V auditorské obci, jakož i v širší odborné veřejnosti je již velice dobře známo, že na jaře, konkrétně 14. dubna 2009, nabyl účinnosti nový zákon o au-

ditorech. Ten vedle mnohých praktických změn v oblasti výkonu auditu a auditorské profese přinesl též vznik systému veřejného dohledu nad auditem. Česká republika tak mimo jiné naplnila povinnost implementovat do svého právního řádu příslušná ustanovení směrnice Evropského parlamentu č. 43 z května 2006. Stali jsme se tak vedle naprosté většiny ostatních členů EU standardní zemí i v tomto ohledu.

V souladu s tímto zákonem v polovině května jmenoval ministr financí ČR po konzultaci s Českou národní bankou šest členů prezidia, které je výkonným orgánem Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále jen Rada). S profily jednotlivých členů prezidia Rady jsme se mohli seznámit poprvé v letošním č. 5 tohoto časopisu. Mandát člena prezidia Rady je podle zákona šestiletý a současně každé dva roky jsou jmenováni dva noví členové prezidia. Proto při prvním jmenování členů prezidia Rady při jejím vzniku byly délky trvání mandátů jednotlivých členů stanoveny rozdílně, dva byli jmenováni na 6 let, dva na 4 roky a dva na 2 roky. Současně dle přechodných ustanovení zákona (konkrétně § 55 odst.7) při prvním jmenování členů prezidia Rady může být počet čle-

nů prezidia, kteří jsou osobou mimo profesi, „snížen na 4 členy“. Při každém dalším jmenování již tedy budou noví členové prezidia jmenováni vždy se šestiletým mandátem a v prezidiu bude moci být zastoupen již pouze jeden člen vykonávající profesi auditora.

Považuji toto uspořádání prezidia Rady za optimální zejména s ohledem na skutečnost, že instituce veřejného dohledu je v našich podmínkách zcela novým prvkem. Ten vstupuje již do etablovaného prostředí s funkční a výkonnou samosprávou v podobě Komory auditorů ČR, jakož i rozvinuté legislativy spravované příslušnými útvary MF ČR. V neposlední řadě je zde významná role ČNB jakožto klíčového supervizora oblasti finančního trhu. Je proto dobře, že se Rada na začátku své činnosti může opřít o zkušenosti a znalosti z prostředí auditorské profese prostřednictvím dvou svých členů (prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc. a Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA), kteří jsou současně aktivními reprezentanty KA ČR.

Ambicí Rady, zejména pro toto počáteční období její činnosti, je především etablovat Radu jako funkční orgán veřejného dohledu přirozeně doplňující stávající samosprávné uspořádání a státní regulaci auditorské profese. Naším záměrem ani náznakem nebude soupeřit či jinak se přetlačovat s KA ČR, resp. ostatními partnery. Chápeme svůj úkol tak, že Rada by měla rozšířit a doplnit stávající uspořádání. Cílem by vždy mělo být zvýšení transparentnosti, komfortu a především

důvěry klientů v kvalitu auditor-
ských služeb. Stejně tak vznik
orgánu veřejného dohledu má za
úkol zvýšit jistotu a komfort osob
konajících auditorskou profesi či
zájemců o ni.

Rada se bezesporu postupně
stane i aktivním účastníkem domácí
a jejím prostřednictvím i evropské
debaty o dalším směru vývoje re-
gulatorního prostředí pro oblast
auditu v EU. Žijeme v dynamické
době, kdy některé nové aspekty
rychle se globalizujícího světa zasa-
hují do všech sfér ekonomického ži-
vota a mohou vyvolávat někdy i ne-
očekávané a kontroverzní reakce ze
strany politické sféry a regulátorů.
O to více je potřebné, abychom
byli aktivními a dobře připravenými
účastníky této debaty na úrovni EU.

Rada již zahájila první kroky
k navázání spolupráce s partner-
skými orgány v ostatních členských
zemích Evropské unie. Díky aktivitě
kolegy Neužila jsme se již zapojili
i do práce příslušného výboru orgá-
nů veřejného dohledu při Evropské
komisi.

Prezidium Rady se sešlo na svém
ustavujícím zasedání již 1. června

2009 za organizační podpory od-
boru účetnictví a auditu MF ČR.
Dostalo se mi velké cti a zároveň
odpovědnosti, když jsem byl na
tomto zasedání zvolen preziden-
tem Rady. Schválili jsme svůj statut
a jednací řád a jednali jsme o kro-
cích nezbytných k zahájení činnosti
sekretariátu Rady.

Druhé zasedání prezidia Rady se
uskutečnilo 15. července 2009. Za-
bývalo se mimo jiné organizačními
záležitostmi ve věci ustavení sekre-
tariátu Rady, konkrétně jeho sídla,
výběrového řízení na výkonného ta-
jemníka Rady a financování provozu
sekretariátu Rady. Dále jsme ustavili
jednotlivé výbory Rady a jmeno-
vali jejich předsedy, reagovali jsme
kladně na žádost prezidenta KA ČR
a jmenovali jsme osoby pověřené
k nahlížení do spisu auditora za
účelem kontroly kvality podle § 24
zákona o auditorech a na žádost
o jmenování zkušebních komisařů
pro auditorské zkoušky podle § 8
odst. 6 zákona o auditorech.

Díky vstřícnému postoji vedení
MF ČR jsme naše doposud poslední
jednání prezidia Rady dne 2. září
2009 mohli již uskutečnit v sídle

Rady v budově MF ČR v ulici Janov-
ského v Praze 7. Jednání prezidia
se již zúčastnila i paní Jana Kubrich-
tová, jako nově vybraná výkonná
tajemnice Rady po uskutečněním
výběrovém řízení. Kromě organizač-
ních záležitostí prezidium schválilo
plán činnosti výboru Rady pro do-
držování systému kontroly kvality
a pro disciplinární řízení a zabývalo
se zprávou o činnosti výboru pro
spolupráci a koordinaci v oblasti
auditu. Projednalo s drobnými připo-
mínkami návrhy vnitřních předpisů
KA ČR určené pro schvalování pod-
zimmím sněmem. Řešilo také histo-
ricky první odvolání proti rozhodnutí
KA ČR a vydalo v této věci správní
rozhodnutí.

Snad je z uvedeného přehledu
zřejmé, že Rada pro veřejný do-
hled nad auditem je již reálnou
součástí regulace a dohledu nad
výkonem auditorské profese
v České republice.

Ing. Jiří Rusnok

prezident Rady pro veřejný
dohled nad auditem

Výměna auditorských osvědčení a informační povinnost

V souladu s novým zákonem
č. 93/2009 Sb., o auditorech, kte-
rý nabyl účinnosti dne 14. dubna
2009, jsou auditoři, auditorské
společnosti a asistenti auditora
povinni dle ustanovení § 56 odst. 2
zaslat Komoře auditorů ČR informa-
ce vyjadřující skutečný stav, které
se zapisují do seznamu auditorů,
auditorských společností nebo do
seznamu asistentů auditora.

V této souvislosti budou všichni
auditoři, auditorské společnosti
a asistenti auditora **písemně
vyzváni** k vyplnění dotazníku,
který bude přiložen k výzvě.

Současně je KA ČR povinna
do 12 měsíců ode dne nabytí
účinnosti tohoto zákona provést

výměnu auditorských osvědčení,
včetně tzv. malých auditorských
osvědčení, za auditorská oprávně-
ní. Obě tyto akce budou v rámci
efektivnosti spojeny. Výměna
osvědčení za oprávnění bude
probíhat několik měsíců od pod-
zimu roku 2009 a všichni členové
KA ČR budou o této akci písemně
informováni a postupně vyzváni
k výměně dokladů.

**Žádáme auditory, aby před
návštěvou KA ČR měli vždy
předem domluvený termín
s Ing. Libuší Šnajdrovou,
která se o výměnu auditorských
osvědčení, včetně tzv. malých
auditorských osvědčení, za**

**auditorská oprávnění, bude
starat** (kontakt: Ing. Libuše
Šnajdrová, tel: 221 602 195,
e-mail: snajdrova@kacr.cz).

V případě, že přijedete na KA ČR
bez domluveného termínu, může se
stát, že pro Vás příslušné dokumen-
ty nebudou připravené.

Děkujeme za pochopení.

Ing. Libuše Šnajdrová
referát evidence auditorů,
auditorských společností
a asistentů auditora KA ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Členové Výkonného výboru na svém zasedání 7. září vyslechli zprávu z dalších dvou zasedání prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále RVDA), která se konala dne 15. července a 2. září 2009, a kterou přednesl Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA. Kromě své vlastní agendy, týkající se plánů činnosti výborů, jmenovala RVDA na žádost KA ČR zkušební komisaře pro auditorskou zkoušku, dále jmenovala osoby oprávněné nahlížet do spisu auditora při kontrole kvality auditu, rozhodla o prvním odvolání proti rozhodnutí KA ČR ve věci osvobození od dílčí části zkoušky a projednala návrhy vnitřních předpisů KA ČR, upravených podle nového zákona o auditorech, které budou předloženy letošnímu sněmu ke schválení.

Výkonný výbor projednal:

- stálou agendu předkládanou výborem pro otázky profese v souladu se zákonem o auditorech, tj. zejména schválil žádosti o dočasný zákaz auditorské činnosti, žádost o výjimku z fixního příspěvku na rok 2010 a dále zrušil pozastavení oprávnění k auditorské činnosti,
- zprávu o činnosti volených orgánů KA ČR pro XIX. sněm,

zprávu o výsledku hospodaření za rok 2008, výhled plnění rozpočtu pro rok 2009, návrh rozpočtu pro rok 2010 a návrh priorit činnosti na rok 2010,

- záležitosti úřadu s tím, že se bude pokračovat příště, a zamítnul nabídku T-Mobile na uzavření exkluzivní smlouvy o poskytování služeb,
- předložené materiály výboru pro auditorské směrnice, a to návrh na zrušení auditorských směrnic č. 1 až 27 a č. 54, projednal návrhy novel aplikačních doložek AD ISA 700R, AD ISA 720R a AD ISRE 2400 – verze 2008 a návrhy zcela nových aplikačních doložek k nové ISA 2009, a to AD ISA 700 C, AD ISA 710 C, AD ISA 720 C, dále novelu auditorské směrnice č. 52 a schválil upravenou pomůcku „Postup auditorů při zamezování legalizace z trestné činnosti“. Veškeré změny by měly být projednávány s RVDA a následně schváleny na sněmu.

Pozvání na jednání Výkonného výboru přijali hosté Ing. Petr Kříž, viceprezident FEE a delegát Komory auditorů ČR v Radě FEE a doc. Ing. Vladimír Králíček, CSc., delegát Komory auditorů ČR

ve Výboru pro rozvojové země IFAC.

Ing. Petr Kříž podrobně informoval o svých aktivitách ve FEE (viz také „Zprávy ze zahraničních cest“ na www.kacr.cz, část pro auditory, extranet – přístupové heslo, pokud jste jej zapomněli, sdělí Vám ho úřad KA ČR).

Členové Výkonného výboru doporučili, aby se tiskové informace z FEE a IFAC zveřejňovaly v anglickém originále v aktualitách na www.kacr.cz a pravidelně se aktualizovaly.

Výkonný výbor rozhodl o žádostech o osvobození od dílčí části auditorské zkoušky, z nichž několik jich nebylo schváleno, a vzal na vědomí přehled vyřízených žádostí o osvobození, dále zamítnul žádost o slevu na vzdělávání před auditorskou zkouškou.

Výkonný výbor vzal na vědomí:

- informace Výboru pro KPV,
- zprávy ze zahraničních cest,
- zápisy ze zasedání prezidia, výborů, redakční rady časopisu Auditor,
- zprávu z Národní účetní rady,
- informace Kárné komise,
- legislativní monitoring.

Ing. Eva Rokosová, MBA
Úřad KA ČR

Dotazy a odpovědi k aplikaci zákona o auditorech

Komora auditorů České republiky již odpověděla v souvislosti s přijetím zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech na celou řadu dotazů. Vzhledem k tomu, že některé dotazy jsou kladeny opakovaně a předpokládá se, že tomu tak bude i v budoucnu, bylo rozhodnuto o publikování dotazů a odpovědí na extranetu KA ČR, v sekci „Na pomoc auditorům“. Tato sekce bude pravidelně aktualizována.

V souvislosti se zveřejněním odpovědí na dotazy upozorňujeme, že stanovisko KA ČR je založeno na současném znění právních předpisů, které se mohou v budoucnosti změnit. Doporučujeme proto ověřit si závěry uvedené v jednotlivých stanoviscích, pokud nastane časová prodleva mezi poskytnutím stanoviska a jeho praktickým využitím. Dále upozorňujeme, že KA ČR nemůže vydávat závazná stanovis-

ka a nemůže suplovat roli ministerstva financí. Závazná stanoviska může vydávat pouze soud. KA ČR tedy žádným způsobem neodpovídá za jakoukoliv škodu, která by vznikla v souvislosti s využíváním stanovisek zveřejněných na internetových stránkách KA ČR.

Ing. Markéta Jindřišková
vedoucí oddělení metodiky
KA ČR

Připomínkové řízení k překladům textů mezinárodních auditorských standardů

Komora auditorů České republiky věnuje velkou pozornost překladům mezinárodních auditorských standardů. Všechny 36 standardů ISA a standard ISQC 1 byly přepracovány v rámci projektu z důvodu zvýšení jejich srozumitelnosti, některé z nich též po obsahové stránce. Přepracované standardy začal IFAC zveřejňovat již v roce 2006, celý projekt pak byl ukončen v březnu 2009. Přepracované standardy budou účinné pro audit účetních závěrek za období začínající 15. prosincem 2009 a později. Většina auditů bude tedy v následujícím roce prováděna v souladu se stávajícími standardy ISA.

KA ČR v současné době dokončuje kontrolu konzistence přeložených standardů a poskytuje v této oblasti součinnost ministerstvu financí v souvislosti s překlady mezinárodních auditorských standardů pro použití v Evropské unii. V co nejkratším časovém horizontu po konečném schválení textu přeložených standardů budou tyto zveřejněny v elektronické podobě. Vydání tištěné Příručky mezinárodních auditorských standardů je naplánováno v následujícím roce.

V zájmu zajištění co nejvyšší kvality překladu mezinárodních auditorských standardů zveřejňujeme postupně na internetových stránkách KA ČR, v sekci „Pro auditory – Projekty IAASB“ předběžné překlady jednotlivých ISA. V případě jakýchkoli připomínek k textům překladů kontaktujte do 30. 10. 2009 KA ČR na elektronické adrese kacr@kacr.cz.

Ing. Markéta Jindřišková
vedoucí oddělení metodiky
KA ČR

Nové předpisy Komory auditorů

Komora auditorů připravila návrhy nových profesních předpisů, které vycházejí ze současně platných předpisů a upravují jejich text do souladu s novým zákonem o auditorech č. 93/2009 Sb. Návrhy předpisů byly 15. července předloženy k projednání Radě pro veřejný dohled nad auditem (RVDA) a jsou již nyní k dispozici auditorům k vyjádření na www.kacr.cz na úvodní straně ve sloupci Aktuality.

Jde o následující předpisy: statut, jednací řád sněmu, volební řád sněmu, zkušební řád, příspěvkový řád, dozorčí řád, kárný řád, směrnice pro kontinuální profesní vzdělávání auditorů, směrnice pro řízenou praxi asistentů auditora a informační řád.

Návrhy vnitřních předpisů bude schvalovat letošní XIX. sněm. Auditori obdrží návrhy v tištěné formě ve druhé polovině října, tedy jako obvykle měsíc před konáním sněmu, který bude 23. listopadu v TOP Hotelu Praha.

Vyjádření k návrhům předpisů zasílejte e-mailem na kacr@kacr.cz, faxem na č. 224 211 905, příp. poštou na adresu KA ČR, Opletalova 55, 110 00 Praha 1.

Více informací najdete v tomto čísle časopisu, které je aktuálně věnováno širším souvislostem a dopadům, které přináší nový zákon o auditorech do vnitřních norem KA ČR.

-av-

Setkání auditorů a asistentů v Liberci

Dne 28. května 2009 se pod záštitou Výboru pro otázky profese a etiku (dále VOPE) konalo v Liberci plánované setkání auditorů a asistentů auditorů se zástupci Komory auditorů ČR.

Za Výkonný výbor KA ČR se zúčastnil předseda výboru pro otázky profese a etiku Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA, předseda výboru pro auditorské zkoušky Ing. Zdeněk Grygar, místopředseda kárné komise Ing. Tomáš Brumovský a člen dozorcí komise Ing. Karel Novotný. Za úřad komory byla přítomna Ing. Libuše Šnajdrová.

Úvodem bylo předneseno několik informací o činnosti Výkonného výboru KA ČR za poslední dobu a byl nastíněn program setkání, jehož hlavním tématem byl nový zákon o auditorech č. 93/2009 Sb. Přítomní byli informováni o ustanoveních nového zákona a o některých nedostacích, které jsou v něm obsaženy. Snahou výkonného výboru a dalších orgánů komory je odstranit tyto nedostatky. Jedná se např. o problematiku nahlížení do spisu auditora podle § 20, nesrovnalosti ve výkladu pojmu mezinárodních auditorských standardů podle § 2, 18 a 21 a o zproštění mlčenlivosti podle § 15.

Auditoři byli současně požádáni, aby vyplňovali řádně formuláře o vyúčtování příspěvků, a bylo jim vysvětleno, proč KA ČR potřebuje vyplnit nový údaj, který je uveden v dotaznících, a to právě ve vztahu k dotazu na auditování subjektů veřejného zájmu.

Dále byli auditoři informováni o *povinnosti pojištění pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s prováděním auditorské činnosti* uvedenou v § 22 zákona. Toto ustanovení je upraveno nově a neobsahuje již solidární odpovědnost. Odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti s prováděním auditorské činnosti se řídí zákoníkem práce. To znamená, že ten, kdo uzavřel smlouvu,

je odpovědný za škodu. Uzavřeli smlouvu auditorská společnost, odpovídá za škodu tato společnost, a auditor odpovídá za škodu jako zaměstnanec této společnosti. Kromě toho byli auditoři upozorněni na to, že je třeba, aby jejich pojištění odpovědnosti trvalo ještě nejméně čtyři roky po skončení jejich činnosti, protože tato povinnost vychází z ustanovení občanského a obchodního zákoníku ve vztahu k časovým lhůtám vymáhání případných škod. V zásadě se jedná o čtyřletou odpovědnost za škodu.

Předseda VOPE dále hovořil o nově vzniklém veřejném dohledu nad auditem. Pro tento veřejný dohled je *nově zřízená Rada pro veřejný dohled nad auditem*, která je právnickou osobou se sídlem v Praze. Financována má být dle § 37 odst. 4 z příjmů z pokut uložených podle § 45 odst. 4 a v případě nedostatku zdrojů dotací ze státního rozpočtu. Podrobnosti o veřejném dohledu upravuje Hlava VI zákona o auditorech. Ing. Ficbauer byl jmenován členem prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem (RVDA) jako statutární auditor a zástupce KA ČR.

Přítomní auditoři byli dále seznámeni s *procesem vytváření a schvalování nových vnitřních předpisů*. Ty budou muset být nej-

prve projednány na úrovni RVDA. Teprve po projednání vnitřních předpisů Radou pro veřejný dohled nad auditem budou předloženy na sněmu ke schválení auditorům.

Byla rovněž podána informace o *novince při zprošťování mlčenlivosti auditora*. Nově může auditora zprostit mlčenlivosti kromě účetní jednotky i komora. Zástupci KA ČR mají názor, že ke zprošťování mlčenlivosti komorou by nemělo docházet automaticky, ale že je třeba každý případ posuzovat individuálně. Auditoři byli upozorněni, že u společností s ručením omezeným, které mají více jednatelů, musí auditora zprostit mlčenlivosti všichni, ne pouze jeden z nich.

V další části setkání byla věnována pozornost *zkouškovému systému*. Auditoři se s oblastí zkoušek setkají v souvislosti s § 6 a 7 zákona o auditorech, tzn. v určitých případech dočasně a trvalého zákazu výkonu auditorské činnosti. S účinností nového zákona je zrušena ústní zkouška. Platí zkušební řád přijatý na sněmu v roce 2008. Pokud by zkušební řád nebyl loni sněmem schválen, nemohly by v současné době probíhat ani písemné zkoušky. Bude se zavádět nová, desátá písemná zkouška – profese auditora. V zákoně je nově

obsaženo osvobozování od zkoušek a rozdílová zkouška pro auditory z jiných členských států EU a ze třetích zemí. Informace jsou umístěny na internetových stránkách KA ČR.

Z činnosti dozorčí komise se jednalo zejména o frekvenci dohlídek, která probíhá jednou za šest let, pokud při předešlé kontrole nebyly zjištěny nedostatky. V případě nedostatků se lhůta zkracuje. Kontrola kvality se u auditorů, kteří provádějí auditorskou činnost v subjektech veřejného zájmu, provede dle nového zákona jednou za tři roky. V případě, že se u kontrolovaných subjektů nedostatky opakují, řeší se většinou v kárné komisi. Toto platí zejména pro nedostatky v pojištění odpovědnosti, KPV a spisu auditora. Dalším druhem kontrol, kterými se zabývá dozorčí komise, je zjišťování, zda auditor nepochybil, zejména když firmy krachují. V těchto případech docházejí na komoru stížnosti na auditory nebo auditorské společnosti s cílem svalit vinu na auditora. Dozorčí komise musí provést dohlídku a snaží se „obhájit“ auditora, že nepochybil.

Poznatky z činnosti kárné komise se týkaly velkého množství podnětů, které kárná komise dostává a které lze rozdělit na čtyři skupiny. Do první skupiny patří podněty od dozorčí komise, do druhé skupiny se řadí podněty podávané bankovní radou ČNB, do třetí skupiny spadají podněty od veřejnosti, včetně znesvářených stran, a do čtvrté skupiny patří projednávání nesplnění KPV. Zejména podněty podávané bankovní radou ČNB jsou velmi závažného charakteru a od toho se odvíjí i výše pokut udělovaných auditorům, kteří se provinili. Bankovní dohled vyžaduje, aby mu kárná komise sdělila, jak byl provinivší se auditor potrestán.

Důraz byl kladen na *nedostatky v průkaznosti podkladů auditorského spisu a na vedení a uložení spisu samého*. Někdy se stává, že spis

chybí úplně, pak je třeba přistoupit ke kárnému opatření. Auditři byli Ing. Brumovským upozorněni i na situace, kdy dochází ke sporům a jedna ze stran podá stížnost na auditora. Kárná komise musí stížnost prošetřit, vyzve auditora, aby předložil příslušné doklady. Pokud nejsou zjištěny nedostatky, kárná komise stížnost zamítá jako neodůvodněnou. V tomto případě je třeba si uvědomit, že kárná komise auditory nejen trestá, ale snaží se je i chránit.

Kromě výše uvedených oblastí činnosti byla projednána i *platební*

morálka auditorů a auditorských společností. Nedostatky v platební morálce jsou řešeny průběžně, někdy i právní cestou, a v současnosti jsou již minimalizované.

Následovala diskuse, v rámci které bylo auditorům objasněno například, proč byla zřízena Rada pro veřejný dohled nad auditem (RVDA), či co znamená dočasný a trvalý zákaz výkonu auditorské činnosti. Auditři poukazovali na nedostatky při zveřejňování údajů ve sbírce listin – chybí podpisy, čísla jsou nečitelná, subjekty neposílají údaje ke zveřejnění, např. podpisové vzory či účetní závěrky.

Dále probíhala diskuse o obsahu § 17 nového zákona – určení auditora a smlouva o povinném auditu. Toto ustanovení zákona o auditorech se vztahuje jen k povinnému auditu. Auditři byli upozorněni, že u společností s ručením omezeným je třeba mít souhlas všech jednatelů auditovaného subjektu,

protože to souvisí s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku. V ostatních případech je třeba mít souhlas odhlasovaný na valné hromadě ještě před tím, než se uzavře smlouva.

Byl vznesen dotaz, zda by komora mohla zjistit, proč auditorům nemohou být sděleny výsledky kontrol, které provádělo ministerstvo financí. Cílem těchto kontrol bylo zjistit, jak auditři provedli přezkumy hospodaření obcí. O těchto kontrolách měl být proveden zápis, který byl poskytnut obcím s tím, aby obce nenechaly auditorům do zápisu nahlédnout. Komora však o těchto aktivitách není informována.

Jeden z účastníků informoval o zneužití jeho jména a razítka při vytvoření zprávy auditora firmou, která tuto padělanou zprávu auditora předložila bance, dostala úvěr a v současnosti ani jeden ze dvou jednatelů této firmy není k zastížení. Auditor podal trestní oznámení na neznámého pachatele.

Závěrem byla podána informace o vyřizování dotazů Výborem pro otázky profese a etiku KA ČR (VOPE). Všichni přítomní byli ujištěni, že VOPE se velmi vážně zabývá každým dotazem a snaží se tímto auditorské obci maximálně pomoci.

Setkání v Liberci proběhlo ve velmi příjemné atmosféře, jen bychom si přáli, aby se těchto setkání zúčastňovalo více auditorů.

Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA
předseda Výboru pro otázky profese a etiku KA ČR

Ing. Tomáš Brumovský
místopředseda Kárné komise KA ČR

Ing. Libuše Šnajdrová
referát evidence auditorů, auditorských společností a asistentů auditora KA ČR

Harmonizace regulace auditorské profese v Evropě

Petr Kříž

Nová evropská směrnice o statutárním auditu představuje nejen první komplexní úpravu povinného auditu v Evropské unii, ale též příležitost k posunu právní regulace povinného auditu v Česku na novou kvalitativní úroveň a pročištění české právní úpravy auditu, vedoucí k regulaci žádoucích oblastí na relativně principiálním základě, a opuštění překonaných regulačních pravidel. Zároveň nový zákon o auditorech vytváří podmínky pro zajištění vyšší prostupnosti finančních profesí, což povede ke zvýšení prestiže i konkurence jak v národním, tak mezinárodním ohledu a rozšíření příležitostí pro české auditory v evropském prostředí. Zároveň by mělo zřízení veřejného dohledu nad povinným auditem zajistit objektivnější vnímání role auditorů ze strany uživatelů auditorských zpráv.

V úvodu jsem podvkrát zdůraznil výraz povinný audit, jinak též nazývaný v evropské terminologii auditem statutárním, a to z velmi dobrého důvodu. Celá nová Směrnice Evropského parlamentu a Rady o statutárním auditu účetních závěrek se věnuje výhradně povinnému (dále jen „statutárnímu“) auditu a tento přístup byl, s výjimkou § 2 (b) a 3 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech převzat do českého práva. Na jedné straně rozumím zájmu auditorské profese, aby i nepovinné audity byly prováděny kvalifikovanými auditory podléhajícími regulaci a etickým pravidlům, na druhé straně však stojí liberální argument, že nepovinné ověření účetní závěrky může management obchodní společnosti světit jakékoliv osobě, o níž je přesvědčen,

že jej provede uspokojivým způsobem, a je věcí uživatelů takovéto auditorské zprávy, zda je zvolená osoba dostatečně ujistí o kvalitním zpracování účetní závěrky. Pokud by však takováto osoba podepsala zprávu jako „statutární auditor“, šlo by pochopitelně o zavádějící informaci postižitelnou podle soutěžního práva. Ve své praxi se však s problémem, že by nepovinné audity byly svěřovány osobám bez auditorské kvalifikace, nesetkávám.

Transponování směrnice se pro české zákonodárce ukázalo jako časově náročnější proces, který vyústil v přijetí zákona s účinností od 14. dubna 2009, tj. s téměř desetiměsíčním zpožděním po závazném termínu transponování do 29. června 2008. Nicméně lze konstatovat, že některé státy EU potřebovaly ještě podstatně delší lhůtu pro transponování této relativně odborné směrnice a že časové hledisko by nemělo nikdy být důležitější než kvalita zpracování zákona.

V této souvislosti mohu objektivně konstatovat, že po věcné stránce je česká podoba transponování evropské směrnice velmi přesná, s respektováním tradic české auditorské profese, ale bez nánosu nežádoucích „národních specifik“,

bez „pozlacování“ regulačních požadavků a bez byrokratických pravidel. Zákon se vyznačuje pragmatickým přístupem k požadavkům na veřejný dohled nad auditorskou profesí, který je šetrný k nákladům státního rozpočtu i k vícenákladům pro auditorskou profesi.

Při diskusích o transponování směrnice v pracovní sekci pro audit Komise pro regulaci účetnictví a auditu MF ČR byly zvažovány možnosti novely stávajícího zákona a vytvoření zákona nového. V těchto odborných diskusích zvítězil názor přistoupit k přípravě nového zákona o auditorech a osobně mohu konstatovat, že tento přístup, spolu s postupem vycházejícím z české verze směrnice o statutárním auditu spíše než z původního zákona umožnil moderní a koncepční zpracování této pro auditorskou profesi zásadní právní normy, a odstranění „balastu“ naneseného minulými novelizacemi. V této souvislosti mohu s potěšením konstatovat, že spolupráce jak na půdě výše uvedené pracovní sekce, tak při jednáních KA ČR s ministerstvem financí včetně jeho právních expertů probíhalo kooperativně, v pracovním duchu a ve snaze všech zúčastněných optimalizovat výsledek.

V porovnání s řadou jiných členských států EU jsme se při transponování směrnice vyhnuli několika úskalím. V první řadě byly přesně přejaty definice pojmů ze směrnice, což účinně brání problémům vznikajícím při přeshraničních efektech nového zákona. To lze objasnit nejlépe na definici sítě auditorů společností, kde některé státy upravily v národním zákoně tuto definici mírně odlišným způsobem, což vede k tomu, že v některých státech jsou určitá mezinárodní uskupení auditorů považována za jednu síť, a v jiných nikoliv.

Mezi několik málo českých specifik patří relativně široká definice pojmu subjekt veřejného zájmu. Směrnice požaduje do tohoto pojmu zahrnout všechny kotované společnosti, banky a pojišťovny a umožňuje členským státům zahrnout další subjekty. Zatímco rozšíření tohoto pojmu v českém zákoně o největší konsolidační celky, penzijní fondy a investiční společnosti je zcela bezesporné a v členských státech obvyklé, zahrnutí všech obchodníků s cennými papíry, depozitářů a provozovatelů vypořádacích systémů lze řadit mezi česká specifika, která mohou zbytečně zatěžovat podnikatelský sektor, regulační orgány i auditorskou profesi. Nicméně v současné situaci bude nutné vyčkat na vyhodnocení přínosů a nákladů této úpravy a teprve poté navrhnout případnou úpravu.

Nejvýznamnější novinkou zákona je zřízení Rady pro veřejný dohled nad auditem (RVDA), která je vybavena potřebnými pravomocemi a nese konečnou odpovědnost za zajišťování a kontrolu kvality auditu, vzdělávání auditorů i řádné fungování Komory auditorů České republiky (KA ČR) v oblastech, kde komora zajišťuje veřejný zájem. Poprvé v historii relativně mladé české auditorské profese zde existuje odborný regulační orgán stojící mimo profesi, který má takovéto kontrolní pravomoci, a jeho fungování povede bezesporu ke zvýšení důvěryhodnosti auditorské profese v očích veřejnosti.

Nový zákon o auditorech neukládá povinnosti pouze auditorům, ale i auditovaným subjektům. Nejvýznamnější z nich, která se dotkne prakticky všech auditovaných subjektů, je povinnost jmenovat auditora nejvyšším orgánem účetní jednotky. Toto je požadavek transponovaný z evropské směrnice, zajišťující, že toto rozhodnutí není pod přímou kontrolou managementu, jehož činnost je de facto objektem auditu, tedy diskuse o jeho praktičnosti nejsou zrovna účelným využitím času. Mimoto v řadě zemí, včetně např. Německa nebo Spojeného království, je tento požadavek již po řadu let bez větších problémů uplatňován. V případě původně očekávaného nabytí účinnosti zákona na přelomu let 2008 a 2009 by aplikace tohoto požadavku byla výrazně jednodušší, zdržení schvalovacího procesu v zákonodárných orgánech do dubna způsobuje určité problémy s jeho naplněním. Ke cti české právní úpravy patří doplnění náhradního řešení, které umožňuje zhojit nečinnost valné hromady rozhodnutím dozorčí rady, což v praxi může řešit vzniklé problémy zejména v prvním roce. Otázkou trvalejšího charakteru je identifikace nejvyššího orgánu v případě auditovaných organizačních složek zahraničních osob, neboť není zřejmé, zda účetní jednotkou, jejíž nejvyšší orgán má

auditora jmenovat, je organizační složka nebo zahraniční osoba, a tedy by zákonu prospělo upřesnění.

Hovoříme-li o upřesnění zákona, je třeba zmínit, že v průběhu schvalovacího procesu zákona vydala Evropská komise dvě důležitá doporučení, týkající se auditorské profese. První doporučení se týká zajišťování kvality při auditech subjektů veřejného zájmu a druhé se týká omezení odpovědnosti auditorů v případě občanskoprávních sporů. V současné době již probíhají konzultace mezi RVDA, KA ČR a ministerstvem financí o způsobu zapracování požadavků těchto doporučení do české právní úpravy auditu a již z prvotních analýz je zřejmé, že určité zásahy do zákonné úpravy budou k realizaci těchto doporučení nevyhnutelné. Tato novelizace zároveň umožní provést některé drobné úpravy technického charakteru, zamezující dvojímu výkladu některých formulací a zjednodušující zákonný text. Pro auditorskou profesi je však podstatné především zapracování výše uvedených doporučení, z nichž účelem prvního je zkvalitnit audity subjektů veřejného zájmu včetně dohledu nad těmito audity, a účelem druhého je zajistit, aby auditori byli odpovědní pouze za svá zanedbání a nikoliv za zanedbání managementu. Při porovnání kapitálové vybavenosti větších obchodních společností s kapitálem by těch největších auditorů společností totiž spolu s omezenými možnostmi pojištění odpovědnosti auditorů dojdeme k závěru, že prohraný spor o náhradu škody by lehce vedl k likvidaci řady takto postižených auditorů.

Věřím, že se české auditorské profesi i novému orgánu veřejného dohledu podaří rychle a efektivně uvést ustanovení nového zákona do života a že další zdokonalování české právní úpravy auditu bude probíhat v pracovním duchu při respektování oprávněných zájmů všech zúčastněných stran.

Ing. Petr Kříž, FCCA
viceprezident FEE

Profesní etika a související oblasti

Petr Šobotník

V minulých letech byla problematika Etického kodexu poměrně často předmětem jednání jednotlivých sněmů Komory auditorů ČR a pravděpodobně tomu nebude jinak ani v letošním roce. Mezinárodní federace účetních (IFAC) oznámila 10. července 2009 schválení nového textu Etického kodexu IFAC s účinností od 1. ledna 2011. Výkonný výbor na svém zářijovém zasedání rozhodl zajistit překlad novelizovaného znění do českého jazyka v co nejkratší době, aby bylo umožněno i tento novelizovaný text předložit ke schválení listopadovému sněmu. Měly by tak být vytvořeny předpoklady pro to, aby se auditoři mohli s dostatečným předstihem s novelizovaným zněním během roku 2010 seznámit.

V této souvislosti bych i rád zmínil rostoucí počet dotazů z řad auditorů k problematice uplatňování Etického kodexu. Ukazuje se, že schválení Etického kodexu nebylo pouze formálním krokem, ba naopak Etický kodex se stává normou, s jejíž existencí již většina auditorů počítá a respektuje jej. Podle mého názoru se jedná o velmi pozitivní trend s přihlédnutím k poslání auditorské činnosti jako činnosti ve veřejném zájmu. Důležitost dodržování Etického kodexu byla promítnuta i do nového znění zákona o auditech, kde je problematice etiky věnován nově samostatný paragraf.

Co nám tedy novela Etického kodexu přináší? Na první pohled je zřejmé, že k největším rozdílům oproti dosavadnímu textu dochází v sekci nezávislosti, kde původní sekce 290 – Nezávislost je nově rozdělena na sekci 290 – Nezávislost při ověřovacích zakázkách typu auditu a prověrky a sekci 291 – Nezávislost při ostatních ověřovacích zakázkách (ISAE), které nemají

charakter auditu a prověrky. Sekce 290 je pochopitelně mnohem podrobnější a zvláště ještě daleko přísněji posuzuje situace, kdy auditovaný / prověřovaný klient je subjektem veřejného zájmu (public interest entity – „PIE“). Použití PIE znamená výrazné rozšíření, neboť dříve tato omezení byla používána jenom pro veřejně obchodované společnosti „publicly listed entities“.

Dále je v textu velké množství stylistických úprav, které případ od případu mohou (ale také nemusí) vyžadovat úpravu českého překladu. Zvláštní pozornost je v celém textu věnována slovíčku „should“, které je téměř bez výjimky nahrazeno slovem „shall“, aby se zdůraznila nutnost, a nikoliv možnost postupovat dle popsaného textu. Myslím si, že s touto změnou až tolik problémů mít nebudeme, neboť jsme pro současný text v daném kontextu spíše používali výraz „musí“ než „měl by“.

Četnost dílčích textových úprav je opakovaně kritizována stále rostoucím počtem zástupců auditorské profese a jsem velmi rád, že i Evropská federace účetních podporuje omezení dalších dílčích změn, které jsou v řadě případů pouze stylistického charakteru. Mezi další změny v této oblasti patří například ústup od termínu „clearly insignificant“ – „zcela zřejmě nevýznamný“, místo něho je používáno spojení „acceptable level“ – „akceptovatelná úroveň“. Obdobně dochází ke zpřesnění použití výrazu „consider“, který je v daném kontextu buď ponechán, nebo nahrazen výrazy „evaluate“ a „determine“.

Z hlediska schválených věcných změn považuji za významné následující úpravy:

- určení období, v rámci kterého zaměstnanci auditorských firem nesmějí začít pracovat pro bývalé klienty,

- rozšíření povinné rotace na všechny klíčové partnery ve vztahu k danému klientovi,
- zpřísnění podmínek pro poskytování neauditorských služeb auditorským klientům, kteří jsou subjekty veřejného zájmu,
- zavedení specifických procedur, pokud honoráře od subjektu veřejného zájmu převýší 15 % příjmů auditora / auditorské firmy,
- odměňování partnera nesmí být vázáno na poskytování dalších neauditorských služeb auditorským klientům.

Celkové pojetí Etického kodexu IFAC se nemění („principle based approach“). V některých případech je pojetí řízení dle principů doplněno detailními požadavky při zachování dostatečné flexibility potřebné pro rozhodování.

Nejen pro výkonný výbor komory, ale i pro celou auditorskou obec bude důležité, aby se se základními principy Etického kodexu co nejdříve seznámili i všichni členové prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem.

Nezávislost, konflikt zájmů, mlčenlivost, dobrá pověst – to všechno jsou oblasti, ke kterým dochází řada dotazů. Správná interpretace jednotlivých principů Etického kodexu v daném kontextu je proto výzvou nejen pro výkonný výbor, ale i pro všechny auditory, jimž záleží na dalším růstu významu a uznání naší profese.

Ing. Petr Šobotník
prezident Komory auditorů ČR

Rada pro veřejný dohled nad auditorskou profesí

Libuše
Müllerová

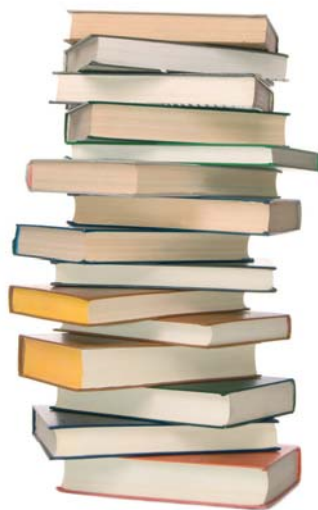
S účinností od 29. června 2006 byla zrušena 8. směrnice Rady 84/253/EHS ze dne 10. dubna 1984 o schvalování osob pověřených prováděním povinného auditu účetních

závěrek a byla nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek. Tato směrnice znamená zároveň i podstatné zpřísnění podmínek pro oblast auditu účetních závěrek s cílem zkvalitnění práce auditorů a auditorských společností, která bude podléhat veřejnému dohledu a přísné kontrole. Konkretizaci tohoto požadavku obsahuje proto nový zákon o auditorech ze dne 26. března 2009, podle kterého se zřizuje nový orgán – Rada pro veřejný dohled nad auditem (dále jen Rada). Jejím hlavním posláním je dbát při výkonu veřejného dohledu na ochranu veřejného zájmu.

Podrobnosti o činnosti a vnitřní organizaci stanoví statut Rady, který rozpracovává její pravomoci a odpovědnost. Zákon dále definuje, co se rozumí dohledem, a jakým způsobem ho Rada organizuje a řídí, s jakými orgány kromě komory (se kterou projednává její vnitřní předpisy před jejich schvalováním sněmem) při tom spolupracuje. Jedná se zejména o ministerstvo financí, Českou národní banku, orgány veřejného dohledu nad auditory ostatních členských států EU a třetích zemí. Jedním ze zásadních úkolů Rady je dohlížet na provádění kvality kontroly, kterou organizuje a řídí komora v souladu s jejím dozorčím řádem. Dále také dohlíží na průběh kárného řízení prováděného kárnou komisí komory, nebo se ho sama zúčastní. Zároveň plní funkci

odvolacího orgánu proti rozhodnutí komory.

Výkonným orgánem Rady je prezidium v čele s prezidentem (ten je statutárním orgánem Rady), které má pět členů z osob mimo profesi a jednoho člena, který je statutárním auditorem (pro přechodné počáteční období jsou členy prezidia čtyři osoby mimo profesi a dva statutární auditori). Funkční období členů prezidia je šest let, každé dva roky jsou jmenováni (resp. vystřídáni) dva členové. Prezidium zasedá podle potřeby, minimálně však jednou za tři měsíce, zasedání je neveřejné.

Povinností Rady je rovněž spolupracovat s příslušnými orgány členských států, kdykoliv je to pro účely provádění veřejného dohledu nutné nebo žádoucí. Jedná se zejména o výměnu informací a spolupráci při šetřeních, která se týkají provádění povinných auditů. V tomto směru Rada může umožnit zaměstnancům nebo vybraným osobám příslušného orgánu jiného členského státu doprovázet v průběhu přezkumu kontroly kvality člena prezidia nebo jinou osobu pověřenou provedením přezkumu. Pokud Rada dospěje k závěru, že na území jiného členského státu byly prováděny činnos-

ti, které jsou v rozporu s ustanovením výše uvedené směrnice, má povinnost tuto skutečnost oznámit příslušnému orgánu jiného členského státu.

Vlastní odborná činnost Rady je zabezpečována prostřednictvím výborů, jejichž členy jsou předseda a další členové jmenovaní prezidentem. Jedná se o:

- výbor pro spolupráci a koordinaci v oblasti auditu,
- výbor pro dodržování systému kontroly kvality a pro disciplinární řízení,
- výbor pro koordinaci vzdělávání a profesní zkoušky,
- kontrolní výbor.

Organizačně-technickou činnost Rady zabezpečuje sekretariát, který shromažďuje materiály a informace potřebné pro činnost Rady a jejích orgánů a připravuje a zpracovává materiály pro zasedání prezidia. Zajišťuje administrativní podporu pro činnost jednotlivých výborů, příjem, evidenci, vypravení a archivaci všech písemností a dokumentů souvisejících s činností Rady a dále zabezpečuje vedení účetnictví, personální a mzdovou agendu. Jeho dalším úkolem je aktualizovat pravidelně informace o činnosti Rady a jejích členech zveřejněné na internetových stránkách.

Povinností Rady je vydat každoročně, nejpozději do 30. června, zprávu o veřejném dohledu nad auditem v České republice za předcházející kalendářní rok, která obsahuje zejména:

- vyhodnocení plánu činnosti na příslušný rok,
- závěry Rady k nálezům v oblasti veřejného dohledu,
- vyjádření Rady k činnosti KA ČR,
- případná doporučení k dalšímu zkvalitnění systému veřejného dohledu nad auditem.

Zprávu projedná a schválí prezidium Rady. Schválenou zprávu

Rada zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň ji předloží Ministerstvu financí České republiky, České národní bance a Komoře auditorů České republiky.

První ustavující jednání členů prezidia Rady se konalo 1. června 2009 v budově Ministerstva financí ČR, kterého se rovněž zúčastnili zástupci ministerstva. Na tomto prvním zasedání byl zvolen prezident rady, kterým se stal Ing. Jiří Rusnok. Dále byli členové prezidia seznámeni s úkoly, které je nutno zajistit, projednali návrh statutu a ostatních vnitřních předpisů Rady. Jedním z prvních úkolů pak bylo zabezpečení vhodného objektu pro umístění sídla Rady. To se záhy podařilo a současné sídlo Rady je v budově bývalé ČKA, v současné době v majetku ministerstva financí v ulici Janovského 438/2 v Praze 7, kde byly pro Radu vyhrazeny dvě místnosti. Dále byla zaregistrována

doména – www.radaproaudit.cz a základní emailová adresa rady – podatelna@radaproaudit.cz.

V souvislosti se zřízením sekretariátu Rady byl v součinnosti s ministerstvem financí publikován na webových stránkách MF ČR inzerát na obsazení pracovního místa výkonného tajemníka Rady, který bude pověřen řízením jejího sekretariátu. Z 39 přihlášek, které obdržel prezident Rady, byla na základě výběrového řízení vybrána paní Jana Kubrichtová, která nastoupila do pracovního poměru od 1. září 2009.

V návaznosti na zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech byl prezident Rady požádán dopisem prezidenta KA ČR Ing. Šobotníka o jmenování zkušebních komisařů pro auditorské zkoušky. Prezidium Rady schválilo a jmenovalo celkem 38 zkušebních komisařů s účinností od 15. července 2009.

Na dalším zasedání v září 2009 se Rada zabývala návrhy vnitřních předpisů komory, které jí byly zaslány k projednání a k připomínkám před tím, než budou předloženy sněmu ke schválení. Dalším úkolem Rady bude získat odborníky pro práci v jednotlivých výborech tak, jak to bude situace vyžadovat a bude se rozrůstat agenda, na kterou již jednotliví členové prezidia nebudou stačit.

Zatím je příliš krátká doba na to, aby bylo možno hodnotit činnost Rady. Teprve budoucnost ukáže, zda vytvoření tohoto orgánu nejen v České republice, ale i v ostatních státech EU, kde tyto orgány rovněž začínají fungovat, splnilo účel, který si Evropská komise od toho slibuje.

Prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
viceprezidentka Komory auditorů ČR
a členka prezidia RVDA

Auditorská profese z pohledu nového zákona

Jiří Ficbauer

Zpracování příslušných předpisů Evropských společenství do nového zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech (dále jen zákon) představuje velkou změnu pro celou auditorskou obec i v otázkách regulace auditorské profese. Nový zákon s sebou přináší nejen řadu novinek, ale také spoustu práce spojené s výměnou auditorských osvědčení auditorů a auditorských společností, změnou podmínek pro zápis, dočasný nebo trvalý zákaz výkonu auditorské činnosti, vedení seznamu auditorů a auditorských společností, pojištění a řady dalších práv a povinností statutárních auditorů. Je tedy nanejvýš nutné se prostřednictvím tohoto článku alespoň stručně věnovat některým nejdůležitějším změnám spojeným s:

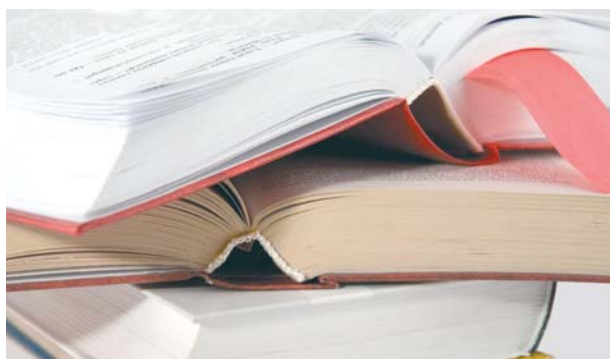
- regulací profese v České republice,
- podmínkami pro vydávání auditorských oprávnění včetně vedení seznamů auditorů a auditorských společností,
- zákazem činnosti,
- asistenty auditora,
- povinnostmi ve vztahu k auditu subjektů veřejného zájmu.

Regulace profese v České republice a podmínky pro vydávání auditorských oprávnění

V souladu s § 3 zákona jsou povinný audit oprávněni provádět auditori. Zákon stanoví, že auditorem je buď statutární auditor nebo auditorská společnost. Kdo tedy může být auditorem podle tohoto zákona? Jsou to především:

- fyzické osoby, které splňují podmínky určené v § 4 zákona;
- obchodní společnosti splňující podmínky určené v § 5 zákona;
- fyzické osoby – auditori z jiných členských států podle § 10 zákona;
- auditori ze třetích zemí na základě hlavy IX zákona.

Podstatné je vždy splnění podmínek určených v § 4 a 5 zákona. Nejčastěji frekventovanými dotazy jsou přitom dotazy k bezúhonnosti. Je třeba zdůraznit, že její výklad obsahuje samotný zákon v odstavci 2 § 4, přičemž pojem „dobrá pověst“ je výkladově poměrně velmi široký. V podstatě se jedná o to, aby jméno auditora, i když nebyl pravomocně odsouzen za trestné činy uvedené v odst. 2 § 4 zákona:

- nebylo spojováno s informacemi, které jsou nesprávné, zavádějící, připravené nedbalým způsobem nebo postrádají či zastírají informace, které by měly být poskytnuty, a jejichž zkreslení či neuvedení uvádí jejich uživatele v omyl (viz Etický kodex – princip bezúhonnosti),
- nebylo spojováno s aktivitami, které jsou společensky neúnosné, nežádoucí nebo mohou vést k porušení principu profesionálního jednání, které je spojeno s dodržováním všech příslušných zákonů a regulatorních požadavků tak, aby se auditor vyhnul jednání, které by mohlo diskreditovat profesi. To zahrnuje i aktivity, o nichž by se mohla dostatečně informovaná třetí strana znalá souvisejících faktů domnívat, že negativně ovlivňují dobré jméno profese (viz Etický kodex – princip profesionálního jednání).

Stručně řečeno, etika v práci auditora a její dodržování jsou v životě auditora tím, co určuje jeho dobrou pověst. VOPE připravil a na internetových stránkách komory určených pro auditory zveřejnil formulář pro čestné prohlášení, jehož předložení je jednou z nezbytných podmínek pro zápis auditora a auditorské společnosti do seznamu auditorů a auditorských společností. Je možné, že praxe v budoucím období přinese v tomto směru další prohloubení požadavků vedoucích k doložení dobré pověsti.

Dodržení obou paragrafů je nutnou podmínkou pro zápis auditorů a auditorských společností. Je ale třeba si uvědomit, že se nejedná o jediné, všezahrnující podmínky. Další jsou určeny § 11 a 12 zákona, které stanoví minimální rozsah informací k vedení seznamu auditorů. V neposlední řadě je potřebné dodržet povinnosti vyplývající z Informačního řádu.

Statutární auditoři – fyzické osoby z jiných členských států Evropské unie a Švýcarské konfederace jsou oprávněni poskytovat auditorské služby podle zákona, jestliže jsou oprávněni k poskytování těchto služeb v jiném členském státě anebo ve Švýcarské konfederaci, samozřejmě za podmínek určených zákonem. Přitom dočasné či příležitostné provádění těchto služeb mohou tito auditoři na území našeho státu vykonávat, pokud to komoře před zahájením těchto aktivit oznámí (viz § 10 zákona).

Podmínky pro schvalování auditorů ze třetích zemí a pro jejich registraci pak určuje hlava IX zákona. Pla-

tí, že tito auditoři musí splňovat požadavky rovnocenné požadavkům uvedeným v § 4 zákona a složí rozdílovou zkoušku v souladu s § 10, odst. 3 zákona.

VOPE koncem července letošního roku zveřejnil na internetových stránkách komory materiály, jejichž předložení je nezbytné pro provedení zápisu auditorů – fyzických osob do seznamu auditorů včetně vydání auditorského oprávnění. Požadavky týkající se auditorských společností budou na těchto stránkách zveřejněny následně. Kromě toho budou všem stávajícím auditorům postupně vyměněna osvědčení, malá i velká, za oprávnění. Tato výměna bude spojená s povinností auditorů, auditorských společností a asistentů auditora, uvedenou v § 56 odst. 2 zákona, zaslat komoře informace vyjadřující skutečný stav, které se zapisují do seznamu auditorů nebo do seznamu asistentů auditora.

Základní práva a povinnosti auditora určuje rovněž zákon. Zejména je nutné jmenovat:

- § 9, který určuje povinnosti spojené s průběžným vzděláváním auditorů;
- § 12, odst. 3, který určuje povinnosti spojené s bezodkladným podáváním změn všech informací zapisovaných do seznamu auditorů a auditorských společností;
- § 13, který určuje povinnost dodržování Etického kodexu, tj. etiky v práci auditora;
- § 14 týkající se podmínek nezávislosti auditora. Zdůrazňují, že je třeba jej vnímat včetně všech ustanovení Etického kodexu, který tyto podmínky dále zpřesňuje a rozvíjí;
- § 15 určují základní zásady mlčenlivosti auditora. Opět je nutné upozornit na to, že Etický kodex tyto podmínky dále zpřesňuje a rozvíjí;
- § 18 týkající se povinnosti dodržování mezinárodních auditorských standardů a také standardů upravených komorou;
- § 20, který určuje základní náležitosti zprávy auditora. I v této souvislosti je nutné upozornit na příslušné Mezinárodní auditorské standardy;
- § 21, v jehož rámci jsou blíže rozvedeny všechna práva a povinnosti auditorů;
- § 22 týkající se pojištění auditorů;
- § 23 určující omezení podnikání auditora;
- § 24 zabývající se kontrolou kvality práce auditorů a odpovědností za její uplatňování v praxi.

Ke každému z výše zmíněných paragrafových znění zákona by bylo možné napsat samostatný článek. Bude-li si to auditorská veřejnost přát, je možné se k záležitostem v některém z dalších čísel našeho časopisu vrátit.

Zákaz činnosti

Zákaz činnosti je upraven § 6 a 7 zákona. Zejména je potřebné zdůraznit, že namísto dřívějšího pozastavení činnosti mohou auditoři nově požádat o dočasný nebo trvalý zákaz výkonu činnosti. Tato žádost musí být

podána písemně s uvedením důvodu žádosti. Pokud dočasný zákaz výkonu činnosti trvá déle než pět po sobě jdoucích let, určuje podmínky jeho ukončení § 6, odst. 2 a § 7, odst. 6 zákona. V případě trvalého zakazu výkonu činnosti je možné o opětovný zápis požádat nejdříve po uplynutí dvanácti měsíců ode dne vzniku účinku trvalého zakazu.

Asistenti auditora

Vedení seznamu asistentů auditora je další z řady povinností Komory. Podmínky pro zápis asistenta auditora do seznamu jsou určeny § 28 a násl. Otázka bezúhonnosti je v jejich případě shodná s auditory. Změnou je přitom počítání délky odborné praxe pro vydání auditorského oprávnění asistentovi auditora. Nově platí, že 3 roky odborné praxe podle § 29 zákona je možné určit i ekvivalentním propočtem, pokud pracovní doba byla v rámci týdne kratší než 35 hodin. To je významná a jistě vítaná změna.

Auditoři subjektů veřejného zájmu

Auditoři subjektů veřejného zájmu mají ještě povinnosti navíc. Prvně, subjekty veřejného zájmu určuje § 2, písm. m) zákona. Jejich auditoři musí do tří měsíců po skončení jejich účetního období zveřejnit zprávu o průhlednosti, jejíž rozsah je určen § 43 zákona. Tuto zprávu schvaluje a podepisuje auditor. Přístup k ní musí

být umožněn dálkovým způsobem, tj. např. prostřednictvím uložení do sbírky listin či zpřístupněním na webových stránkách. Kromě toho musí auditoři těchto subjektů plnit další požadavky nezávislosti dle § 45 zákona. Patří k nim zejména písemné potvrzení nezávislosti, samostatné zřehlednění doplňkových služeb poskytovaných auditorem tomuto subjektu, zvláštní projednání možného ohrožení nezávislosti s výběrem pro audit, povinná rotace klíčového auditorského partnera odpovědného za zakázku apod. Tak jako v případě práv a povinností auditorů zmíněných dříve v tomto článku by podrobnější popis těchto uvedených povinností vydal na samostatný článek.

Uplatňování základních zásad a principů práce auditorů v souladu s novým zákonem, Etickým kodexem a dalšími Mezinárodními auditorскими standardy je jednou ze základních povinností každého auditora a auditorské společnosti. Je proto doslova životní nutností každého z nás, abychom se s novým zákonem řádně seznámili a dodržovali všechna pravidla tak, aby bylo v tom nejlepším slova smyslu rozvíjeno dobré jméno auditorské profese.

Ing. Jiří Ficbauer, CSc., MBA

předseda Výboru pro otázky profese a etiku KA ČR
a člen prezidia RVDA

WE UNDERSTAND YOUR BUSINESS

TACOMA

Znalecký ústav TACOMA

Oceňování v Čechách a na Slovensku v oblastech:

- Fúze a restrukturalizace
- Akvizice a divestice
- Oceňování pro účely IFRS
- Nemovitosti
- Litigace
- Koncernové vztahy
- Cenné papíry
- Kolektivní investování
- Bankovníctví a financování
- Duševní vlastnictví
- Cash flow model
- Transfer pricing
- Studie proveditelnosti
- Insolvency

Váš silný partner v oceňování!

Kontakt: **Jan Chromý**, Manager
Tel.: + 420 226 219 054 | E-mail: jan.chromy@tacoma.eu

www.tacoma.eu

Aplikace nového zákona o auditorech v činnosti výboru pro auditorské zkoušky

Zdeněk Grygar

Výbor pro auditorské zkoušky (dále jen výbor) se poprvé seznámil s novým zákonem o auditorech již v červnu roku 2008, a to ve formě návrhu ministerstva financí ČR, které tento návrh předkládalo Legislativní radě vlády ČR. Již v tomto období uplatňoval výbor řadu připomínek, z nichž za nejvýznamnější považoval zrušení ústní části auditorské zkoušky. Dále se v té době předpokládalo, že nový zákon o auditorech bude platit již od 1. září 2008.

Návrh zákona o auditorech předpokládal také s jeho účinností zrušit i prováděcí vyhlášku Ministerstva financí ČR, kterou stanovoval zkušební řád Komory auditorů ČR. Tímto postupem by však s účinností nového zákona o auditorech neplatila žádná obecně závazná ani jiná právní norma, upravující organizaci a provádění auditorských zkoušek a nastala by situace, že by od doby platnosti nového zákona o auditorech do nejbližšího konání sněmu komora nemohla organizovat auditorské zkoušky. Výbor za této situace reagoval tak, že sněmu KA ČR, který se konal v závěru roku 2008, předložil návrh zkušebního řádu jako vnitřní směrnice KA ČR. Tento návrh zkušebního řádu obsahoval shodná ustanovení s ustanoveními vyhlášky ministerstva financí, kterou se vydával zkušební řád, a dále byl doplněn podrobnějšími pokyny k organizaci auditorských zkoušek. Tímto postupem pak bylo využito přechodných ustanovení nového zákona o auditorech, který všechny vnitřní normy KA ČR nechává ještě 12 měsíců od účinnosti zákona v platnosti až do doby jejich uvedení do souladu s novým zákonem. Sněm KA ČR konaný v závěru roku 2008 tento návrh zkušebního řádu jako vnitřní směrnice KA ČR odsouhlasil.

Nový zákon o auditorech nabyl účinnosti 14. dubna 2009. V současné době výbor předal k dalšímu řízení v rámci KA ČR návrh nového zkušebního řádu, který ve svých ustanoveních zahrnuje již ustanovení nového zákona o auditorech, a předpokládá se jeho předložení na letošním sněmu auditorů KA ČR.

Auditorské zkoušky

Nový zákon o auditorech v oblasti auditorských zkoušek zrušil ústní část auditorské zkoušky. Toto ustanovení nabylo platnosti již datem účinnosti nového zákona o auditorech. Podle přechodných ustanovení nového zákona pak ti, kteří k datu účinnosti nového zákona složili všechny dílčí písemné části auditorské zkoušky, složili i auditorskou zkoušku podle nového zákona.

Absencí ústní části auditorské zkoušky se výbor zabýval mnohokrát s řadou návrhů na řešení nastalé situace. Výbor vždy zastával názor, že ústní část auditorské zkoušky je nezbytná a je završením snahy uchazečů ve zkuškovém systému uspět. Komplexní příprava uchazeče na ústní část auditorské zkoušky, která v řadě případů probíhala formou diskuse s uchazečem, sdílené odpovědi uchazečů na auditorský pohled na položenou otázku, jejich argumentace k dotčeným problémům a v neposlední řadě i jejich celkové vystupování dávalo zkušební komisi přesvědčení, že uchazeč bude jako auditor připraven řešit řadu nejrůznějších situací, do kterých se pak ve své praxi dostane. Výbor v této záležitosti navrhuje do nového zkušebního řádu předloženého letošnímu sněmu KA ČR, aby oblasti ze zkušebních otázek z ústní části auditorské zkoušky byly zapracovány do tří stávajících dílčích písemných částí auditorské zkoušky, a s účinností od 1. dubna 2010 pak navrhuje zavést desátou dílčí písemnou část auditorské zkoušky s pracovním názvem Auditing II, do

které by se promítly praktické aplikace auditorských technik a metod včetně řešení praktických situací.

Změnou oproti stávajícímu zkušebnímu řádu pak návrh nového zkušebního řádu již v souladu se zákonem v rámci kvalifikačních předpokladů uchazeče v době podání žádosti o vykonání auditorské zkoušky nestanovuje splnění vysokoškolského vzdělání, ale stanovuje získat kvalifikační předpoklady potřebné k zápisu do seznamu asistentů auditora (§ 28 zákona), tedy vzdělání, které je potřebné pro přijetí na vysokou školu nebo rovnocenné vzdělání.

Návrh nového zkušebního řádu zavádí nově písemné přezkoušení auditorů, a to v rozsahu auditorské rozdílové zkoušky, jejíž rozsah je stanoven ve zkušebním řádu. Bude se jednat o auditory, kterým trval dočasný nebo trvalý zákaz výkonu auditorské činnosti déle než pět po sobě jdoucích let a neúčastnili se programu průběžného vzdělávání (KPV).

Auditorskou rozdílovou zkoušku budou také vykonávat auditoři z členských zemí Evropské unie nebo Švýcarské konfederace, pokud na území České republiky budou chtít vykonávat auditorskou činnost. Auditorskou rozdílovou zkoušku budou na základě vzájemnosti vykonávat i auditoři ze třetích zemí, pokud budou chtít vykonávat auditorskou činnost v České republice.

Osvobození od dílčí části auditorské zkoušky

Nový zákon o auditorech nově zavádí osvobození od dílčí části auditorské zkoušky (§ 8 odst. 3 zákona). Výbor se touto problematikou velmi vážně a podrobně zabýval a konstatoval, že ustanovení zákona upravující tuto problematiku je velmi obecné a že bude klást ve své realizaci na KA ČR vysoké nároky.

Prvním krokem v prosinci loňského roku bylo, že si výbor provedl

vlastní šetření, z jakého okruhu vysokých škol jsou uchazeči podávající na KA ČR žádost o vykonání auditorské zkoušky. Šetření ukázalo, že ze 118 podaných žádostí (v různém stupni vykonávaných zkoušek nebo ještě bez přihlášky k první zkoušce) byla přibližně polovina absolventy VŠE v Praze (z toho polovina absolventy Fakulty financí a účetnictví), dále 10 % absolventy České zemědělské univerzity v Praze, 9 % absolventy Vysokého učení technického v Brně, 9 % absolventy Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě a 5 % absolventy Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Na absolventy ostatních 15 vysokých škol připadl zbytek žádostí. Dále výbor zjistil, že v řadě případů se jedná o absolventy nebo účastníky studia ACCA nebo o členy ostatních profesních komor.

Na základě těchto zjištění výbor doporučil, aby problematika osvobození od zkoušek byla předmětem jednání a případné koordinace s ACCA, Fakultou financí a účetnictví VŠE v Praze, Komorou daňových poradců ČR a Komorou certifikovaných účetních. Od února letošního roku se zástupci výboru pravidelně scházejí se zástupci těchto organizací a postupně se vytvářejí závazná pravidla pro uznávání (osvobození) od zkoušek.

Do doby přijetí nového zkušebního řádu na letošním sněmu KA ČR je problematika osvobození od dílčích částí auditorské zkoušky upravena interní směrnici schválenou Výkonným výborem KA ČR. Tato směrnice upravuje základní podmínky a předpoklady, organizační záležitosti i personální zabezpečení procesu osvobozování. Výbor vypracoval tuto směrnici ve spolupráci s vysokoškolskými pedagogy, členy ostatních profesních komor a statutárními auditory z praxe. Směrnice rozpracovává obecnou polohu formulace zákona v tom směru, že uchazeče – zájemce o osvobození od dílčí části auditorské zkoušky seznamuje se

specifikací předmětu osvobození s tím, že KA ČR ze zákona rozhoduje o shodě rozsahu a obsahu zkoušky.

Proces skládání zkoušek nebo jejich osvobození je zahájen podáním žádosti uchazeče o vykonání auditorské zkoušky. Datem přijetí této žádosti KA ČR se zastavuje sedmiletá zákonná lhůta pro možnost osvobození od dílčí části auditorské zkoušky na základě složené vysokoškolské zkoušky nebo srovnatelné

profesní kvalifikační zkoušky. Od této lhůty může uchazeč po dobu tří let skládat jednotlivé dílčí části auditorské zkoušky nebo může požádat o jejich osvobození. V případě, že v této lhůtě nebudou všechny dílčí části auditorské zkoušky vykonány (tzn., že nebudou složeny nebo osvobozeny), musí si uchazeč podat novou žádost o vykonání auditorské zkoušky, a vykonané zkoušky z dřívějšího období ze zákona propadají. U podaných žádostí o vykonání

Vidíme vaše
finance z nadhledu

Rozumíme specifikům vaší profese, a proto vám můžeme dobře poradit.

Informujte se v ČSOB o nabídce šité na míru vám – auditorům. Navštivte kteroukoli pobočku ČSOB a hned se dozvíte, co pro vás můžeme udělat navíc.

ČSOB – profesionální partner pro auditory

www.csob.cz

Člen skupiny KBC

Infolinka 800 300 300

auditorské zkoušky podle starého zákona o auditorech bude sedmi-letá lhůta pro možné osvobození zkoušek počítána od data účinnosti nového zákona o auditorech, tj. od 14. dubna 2009.

Proces osvobození je řízen tříčlennou komisí složenou ze zkušebních komisařů jmenovaných prezidentem Rady pro veřejný dohled nad auditem s tím, že tato komise výsledek předkládá Výkonnému výboru KA ČR ke schválení. Poté je uchazeč vyrozuměn rozhodnutím

dle správního řízení. Odvolacím orgánem proti rozhodnutí KA ČR je Rada pro veřejný dohled nad auditem.

K datu napsání tohoto příspěvku, tj. k 10. září 2009, bylo na základě podaných žádostí osvobozeno 32 žádostí o osvobození od dílčí části auditorské zkoušky a devět žádostí bylo zamítnuto (neosvobozeno). Bylo podáno jedno odvolání proti rozhodnutí KA ČR o neosvobození, které bylo Radou pro veřejný dohled nad auditem zamítnuto.

Návrh nového zkušebního řádu pro další období upravuje nejen problematiku auditorských zkoušek, ale i problematiku osvobození od dílčích částí auditorské zkoušky. Nový zkušební řád by měl vejít v platnost dnem schválení sněmem KA ČR, tj. dnem 23. listopadu 2009.

Ing. Zdeněk Grygar
předseda Výboru pro auditorské zkoušky KA ČR

Osvobození od částí auditorské zkoušky a uznávání kvalifikace ze zemí EU a ze třetích zemí

Pavel Kulhavý

Nový zákon o auditorech přinesl významné změny i v oblasti osvobození od částí auditorské zkoušky a při uznávání kvalifikací u auditorů ze zemí EU i ze třetích zemí.

Osvobození od částí auditorské zkoušky

Zásadní změnou je zejména možnost požádat o osvobození Komoru auditorů České republiky (dále jen KA ČR) od dílčích částí auditorské zkoušky KA ČR. Podle předchozího zákona takováto možnost neexistovala. Podle nového zákona, pokud uchazeč složil vysokoškolskou zkoušku nebo srovnatelnou profesní kvalifikační zkoušku v členském státě Evropské unie, jejíž rozsah a obsah se v rozhodující části shoduje s oblastmi auditorské zkoušky na KA ČR, a byla-li zkouška složena nejvýše sedm let přede dnem, kdy uchazeč požádal o vykonání auditorské zkoušky KA ČR, je tento uchazeč od části auditorské zkoušky, které se taková zkouška týká, osvobozen, pokud o to požádá. O shodě rozsahu a obsahu zkoušky

rozhoduje KA ČR. Proti jejímu rozhodnutí se lze odvolat k Radě pro veřejný dohled.

Nová možnost požádat o osvobození od dílčích částí auditorské zkoušky vzbudila velký zájem, a KA ČR obdržela již během prvních měsíců účinnosti nového zákona desítky žádostí o osvobození. Informace o tom, jak při žádosti postupovat, jsou pro zájemce k dispozici na internetových stránkách KA ČR. Uchazeč musí vyplnit předepsaný formulář a doložit potřebné skutečnosti. Splnění podmínek pro osvobození posuzuje nejméně tříčlenná komise KA ČR, která je jmenována Radou pro veřejný dohled.

KA ČR v této souvislosti také iniciovala spolupráci při vzájemném uznávání profesních kvalifikačních zkoušek s relevantními profesními organizacemi. Kladné výsledky dosavadních jednání zohlednila KA ČR při zjednodušování postupů pro osvobození dílčích zkoušek KA ČR, a tak ulehčila administrativu uchazečům o osvobození.

Uznávání kvalifikace u auditorů ze zemí EU a ze třetích zemí

Auditorskou činnost je v České republice oprávněna provádět také fyzická osoba, která je oprávněna

k provádění povinného auditu v jiném členském státě Evropské unie nebo Švýcarské konfederaci.

Nový zákon o auditorech se v této oblasti v největší možné míře odkazuje na zákon o uznávání odborné kvalifikace (zákon č. 18/2004 Sb.), který tuto oblast řeší komplexně. To znamená, že oproti předchozímu zákonu o auditorech byla nyní značná část úpravy ze zákona vypuštěna tak, aby se předešlo zbytečné duplicitě.

Uznávacím orgánem pro kvalifikace u auditorů ze zemí EU a z třetích zemí je KA ČR. U žadatele se vyžaduje složení rozdílové zkoušky, která se zpravidla koná v českém jazyce. Tento požadavek zajišťuje, aby auditor z jiné země byl pro poskytování povinného auditu v České republice dostatečně kvalifikován. Rozdílová zkouška se tedy soustředí na znalosti českého práva, českých účetních standardů a daňových předpisů. V případě, že žadatel prokáže doklady o své formální kvalifikaci znalost všech oblastí vyžadovaných zákonem o auditorech, rozdílová zkouška není vyžadována.

Ing. Pavel Kulhavý
místopředseda Výboru pro auditorské zkoušky KA ČR

Provádění auditu a řízení jeho kvality

Michal Štěpán

Auditorské standardy

Z pohledu základních profesních předpisů, tedy auditorských standardů, nepřináší nový zákon žádnou revoluční změnu.

Smyslem zákona i záměrem Komory auditorů České republiky je udržet kontinuitu stávajících platných předpisů, tedy mezinárodních auditorských standardů. Způsob, jak tohoto cíle dosáhnout, však není zcela triviální, a stojí za to jej krátce osvětlit.

Paragraf 18 zákona o auditorech říká, že auditóři jsou povinni při provádění auditorské činnosti postupovat v souladu s mezinárodními auditorskými standardy upravenými právem Evropských společenství a s auditorskými standardy vydanými KA ČR, které upravují postupy auditora při provádění auditorské činnosti neupravené mezinárodními auditorskými standardy. Vyplývá z tohoto ustanovení, že se auditóři mají i nadále řídit mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami?

Přímo nikoliv. V současné době totiž neexistují žádné mezinárodní standardy upravené právem Evropských společenství. Evropská komise sice zvažuje přijetí mezinárodních auditorských standardů jako standardů předepsaných pro povinné auditu ve všech zemích Evropského společenství, avšak k tomuto kroku dojde (pokud vůbec) nejdříve v roce 2009. Tím pádem auditorům v České republice zbývají dle zákona pouze auditorské standardy vydané KA ČR. Existují tedy takové standardy?

Přesná odpověď zní, že v současnosti neexistují žádné standardy vydané KA ČR podle aktuálně platného zákona. Co nicméně existuje a nadále platí, je rozhodnutí (bývalé) Rady Komory učiněné před několika lety v době platnosti předchozího zákona, kterým byly přijaty mezinárodní auditorské

standardy. Stávající zákon v § 30 stanoví, že profesní předpisy vydané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají v platnosti s tím, že do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti nového zákona je KA ČR povinna uvést je do souladu s tímto zákonem.

Nový zákon vyžaduje, aby auditorské standardy byly projednány s Radou pro veřejný dohled a schváleny sněmem komory. Proto Výkonný výbor komory zahrnul do návrhu vnitřních předpisů, které budou předloženy ke schválení sněmu komory, ustanovení o tom, že do doby, než vstoupí v platnost mezinárodní auditorské standardy upravené právem Evropských společenství, postupují auditóři dle mezinárodních auditorských standardů (a ostatních profesních předpisů) vydávaných Mezinárodní federací účetních (IFAC). Tím bude potvrzena kontinuita používání těchto standardů i do budoucna.

Aplikační doložky

Co se týče aplikačních doložek k auditorským standardům, základní principy v nich obsažené jsou i nadále vyhovující. Protože však stávající aplikační doložky reagovaly na konkrétní požadavky předchozího zákona (včetně explicitních odkazů na něj), je nutno provést jakousi „technickou“ novelizaci těchto doložek tak, aby byly v souladu s novým zákonem. Proto i zde výkonný výbor plánuje předložit sněmu komory ke schválení novou sadu všech aplikačních doložek.

Věcně se aplikační doložky z větší části týkají problematiky vydávání auditorských zpráv. Zde zákon nepřinesl žádné zásadní změny, pouze provedl určité modifikace formálních náležitostí zprávy (např. upravený výčet toho, co auditor či auditorská společnost musí ve své zprávě uvést, či zrušení povinnosti uvádět ve zprávě předmět činnosti auditované účetní jednotky). Tyto změny budou zohledněny v nově připravené verzi aplikačních doložek.

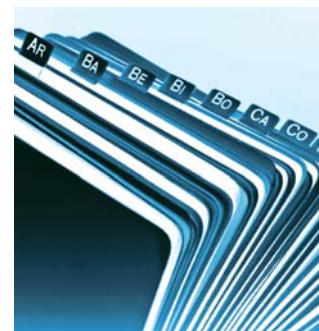
Audit konsolidované účetní závěrky

Zcela novou pasáží zákona jsou ustanovení upravující povinnosti auditora při auditu konsolidované účetní závěrky. V duchu existujících moderních trendů, jakož i aktuálních požadavků mezinárodních auditorských standardů (konkrétně ISA 600), zákon stanovuje, že auditor skupiny má plnou odpovědnost za svoji zprávu ke konsolidované účetní závěrce. To znamená, že skupinový auditor se nemůže (ani ve zprávě, ani ve svém spisu) nijak zbavit své odpovědnosti za ty části konsolidované závěrky (finanční údaje za společnosti konsolidačního celku), které byly auditovány jiným auditorem.

Samozřejmě skupinový auditor může na práci jiného auditora spoléhat. Nicméně i v takovém případě nadále nese odpovědnost za dostatečnost práce provedené jiným auditorem a za správnost závěrů z této práce učiněných. Zákon explicitně stanoví povinnost skupinového auditora prověřit rozsah a způsob provedení auditu jiným auditorem, jakož i povinnost uchovávat dokumentaci o tomto prověření. Bližší detaily povinností auditora při provádění auditu konsolidované závěrky stanoví ISA 600.

Řízení kvality

Stejně jako u auditorských standardů je záměrem komory zachovat kontinuitu platných předpisů upravujících problematiku řízení kvality auditu auditorských firem i jednotlivých auditorů. Jinými slovy zachovat platnost a účinnost mezinárodního standardu pro řízení kvality (ISQC 1). Tento standard upravuje řadu vnitřních procesů auditorských firem i jednotlivých auditorů v oblastech jako jsou řízení lidských zdrojů, prověrky kvality, dodržování etických pravidel

a nezávislosti, monitorování kontrol apod.

I zde plánuje výkonný výbor předložit sněmu komory ke schválení (jako součást Statutu) používání mezinárodního standardu pro řízení

kvality. Kromě toho samotný zákon stanoví, že součástí kontroly kvality (tedy dohlídky prováděné komorou) je mimo jiné posouzení vnitřního systému řízení kvality. Vodítkem pro

toto posouzení bude i nadále právě standard ISQC 1.

Ing. Michal Štěpán

předseda redakční rady KA ČR
pro překlad ISA

Významné dopady nového zákona do vnitřních norem KA ČR

Radomír
Stružinský

Všichni členové auditorské obce snad zaregistrovali, že od 14. dubna 2009 je v České republice účinný nový zákon o auditorech č. 93/2009 Sb.

Daleko menší část auditorů si je však vědoma jiného významného data v letošní historii auditu v České republice, a to 15. července 2009. Toho dne byly totiž nově ustavené Radě pro veřejný dohled nad auditem (dále RVDA) předloženy v souladu s § 38, odstavcem 2f návrhy změn vnitřních předpisů navazujících na tento nový zákon.

Nový zákon o auditorech totiž kromě jiných změn, které určitě ještě budou diskutovány na školeních k zákonu, zasáhl nejen do vlastní auditorské práce, ale především do vnitřního života Komory auditorů ČR a auditorské obce.

Zatímco doposud se život komory auditorů řídil pravidly, která jsme si v mezích zákona určovali a diskutovali o nich na sněmech, nyní i tato pravidla projednává RVDA.

Nový zákon o auditorech na několika místech používá termín „vnitřní předpisy“. Ačkoliv definice toho, co je, a co není vnitřním předpisem komory, byla a asi ještě bude předmětem diskuse, zatím existuje nepsaný konsensus, že vnitřním předpisem je vše, čím si auditori ukládají určité povinnosti nejen v souladu, ale i nad rámec toho, co jim ukládá zákon. Jako takový musí být vnitřní předpis schválen sněmem nebo Výkonným výborem KA ČR.

Na tomto by nebylo nic převratného od předchozí praxe. Převratné je především to, že v souladu s novým zákonem se všechny vnitřní předpisy musí dostat do rukou RVDA, tedy orgánu stojícímu zcela mimo auditorskou obec. Do rukou RVDA se pak dostávají hned dvakrát, a to nejprve v podobě návrhu před schválením sněmem, a potom ještě jednou po sněmu, protože komora musí předložit vnitřní předpisy, Etický kodex a auditorské standardy do 30 dnů ode dne jejich schválení sněmem.

Ačkoliv vše vypadá na první pohled velmi jednoduše, za naplněním těchto ustanovení nového zákona se skrývá ohromný kus práce, který musel být vykonán v uplynulých měsících mnoha auditory, kteří se podíleli na práci Výboru pro legislativu a vnitřní normy a dalších odborných výborů. K tomu se připojuje další díl práce zaměstnanců úřadu komory, kteří tento velký „papírový“ proces podporovali.

Pokud pomíneme úvodní diskusi, které předpisy budeme považovat z hlediska nového zákona za vnitřní předpisy a pustíme je do výše uvedeného „kolečka“, pak je třeba si uvědomit, že v průběhu předchozího takřka roku jsme museli porovnat s novým zákonem Statut komory, Dozorčí řád, Informační řád, Jednací řád sněmu, Kárný řád, Příspěvkový řád, Směrnici pro odbornou praxi asistenta auditora, Vnitřní předpis pro KPV, Volební řád a Zkušební řád.

Každý z těchto předpisů koloval v nesčetných verzích a změnových formátech mezi jednotlivými odbornými výbory a jejich členy a byl znovu a znovu přizpůsobován tomu,

jak je nový zákon chápán. Také nový zákon byl v průběhu přípravy těchto předpisů znovu a znovu čten, a takřka všichni, kteří se na tomto procesu podíleli, docházeli k novým pochopením a otázkám, jak některým ustanovením zákona rozumět.

Snahou bylo především to, aby všechny návrhy nových vnitřních předpisů byly projednány s RVDA co nejdříve poté, co bude ustavena, a aby bylo potom možné následně takto projednané návrhy předložit sněmu KA ČR 23. listopadu 2009. Nový zákon totiž ukládá komoře povinnost uvést své vnitřní předpisy do souladu s novým zákonem do dvanácti měsíců od nabytí účinnosti, tedy do 14. dubna 2010. Ač nejsem právník, netroufl bych si analyzovat, co by se stalo, pokud by toto komora neučinila, nicméně bylo vynaloženo velké úsilí na to, aby tato krajní situace nenastala. Nyní lze pouze doufat, že celý proces bude zdárně pokračovat a všichni se nad schvalováním nových předpisů sejdeme 23. listopadu tohoto roku.

Snad jen k nejdůležitějším dopadům do Statutu, Dozorčího řádu a Příspěvkového řádu.

Statut definuje nově jako orgán komory komisi pro uznávání kvalifikací. Ve Statutu již nenaleznete revizory účtů, nýbrž auditora účetní závěrky komory, který je spolu se svým náhradníkem volen sněmem KA ČR. Statut reaguje na to, že právo účastnit se sněmu bez hlasovacího práva mají i členové RVDA. Statut nově definuje povinnosti a pravomoci Výkonného výboru KA ČR, který nahrazuje dosavadní Radu komory a dává jí mimo jiné i pravomoc určit auditora komory v případě, že

v mezidobí od posledního sněmu ztratil oprávnění k auditorské činnosti auditor i náhradník zvolený posledním sněmem. Důležité jsou povinnosti Výkonného výboru ve vztahu k RVDA. Rovněž důležitou novou pravomocí výkonného výboru je rozhodovat o osvobození od části auditorské zkoušky. Statut také stanoví, že do doby, než budou Mezinárodní auditorské standardy upraveny právem Evropských společenství jako standardy, které upravují postupy pro provádění auditorské činnosti ve smyslu § 18 zákona o auditorech, postupují auditoři při provádění auditorské činnosti v souladu s Mezinárodními auditorскими standardy vydávanými Mezinárodní federací účetních (IFAC).

Dozorčí řád nově definuje kontrolu kvality ve smyslu § 24 nového zákona o auditorech. Dále obsahuje nově organizační zajištění kontrolní činnosti, tedy pravidla a postupy výkonu kontrolní činnosti. Konečně Dozorčí řád nově vymezuje práva a povinnosti osob provádějících kontrolní činnost.

Příspěvkový řád ruší poplatky za úkony, jako byly zápisy do seznamu auditorů či asistentů komory, a definuje základnu pro výpočet pohyblivého příspěvku, tj. stanoví, že pro výpočet pohyblivého příspěvku se zahrnují veškeré příjmy (tržby), které auditorovi nebo auditorské společnosti vznikly v souvislosti s realizací auditorské zakázky, a to i v tom případě, jsou-li fakturovány samostatně (například cestovné). Nezanedbatelnou změnou v navrhovaném Příspěvkovém řádu je změna termínu dodání formuláře „Vyúčtování příspěvku“, který se mění na 31. března. Důvodem je potřeba dřívějších zjištění skutečných výnosů komory pro daný rok, a tím i vytvoření většího časového prostoru pro plánování nákladů komory.

V každém případě je třeba všem auditorům a asistentům připravujícím se na auditorské zkoušky jenom doporučit, aby se s novým zákonem a novými předpisy seznámili co nejdříve. Předpisy v návrhové podobě budou předloženy ještě

před sněmem 23. listopadu 2009 a odpovědným přístupem by bylo si je alespoň v rychlosti před jejich schvalováním přečíst, aby případná diskuse nad nimi měla již velmi odborný charakter.

Pro zevrubné poznání nového zákona o auditorech a již schválených vnitřních předpisů by pak v příštím roce měl posloužit seminář chystaný výborem pro KPV.

A protože nic nelze považovat za definitivní, usilovná práce se zákonem při přípravě vnitřních předpisů a opakované čtení zákona vedlo k již oprávněnému pocitu, že v některých částech by zákon zasluhoval úpravy. Ani v této oblasti odpovědné orgány komory nezasply a na úpravách zákona, které by byly následně diskutovány s ministerstvem financí, se již pracuje.

Ing. Radomír Stružinský
předseda Výboru pro legislativu
a vnitřní normy KA ČR

Nová verze Fausta v červnu 2009

faust je software českých auditorů.

Analýzy a ohlasy uživatelů potvrzují, že **Faust je po technické stránce a uživatelské ovladatelnosti nejlepším komplexním softwarem pro auditory na trhu.**

Novinky v připravované verzi:

- ▶ export konečných zůstatků z účetního deníku
- ▶ kontrolní sestavení výkazů účetní závěrky a finanční analýzy
- ▶ rozšířená možnost výběru položek účetního deníku: k filtrům "a zároveň" přibývá možnost výběru "a nebo"
- ▶ vyhledávání duplicit v účetním deníku
- ▶ zdokonalení funkce na správu a provázání šablon dokumentů
- ▶ přehlednější spis auditora

Nový zákon o auditorech a jeho dopad na kontrolu kvality činnosti auditora / auditorské společnosti

Monika Vítová

Před účinností zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a změně některých zákonů, byla kontrola kvality činnosti auditorů a auditorských společností prováděna Komorou auditorů

České republiky prostřednictvím jednoho z jejích orgánů – Dozorčí komise – za vydatné podpory zaměstnanců referátu dohledu.

Nový zákon o auditorech přinesl mnoho nového a kromě jiného i určitým způsobem mění systém kontroly kvality. Vedle vzniku nového orgánu – Rady pro veřejný dohled nad auditem – přináší nový zákon i další nové principy v systému kontroly kvality, které bylo potřeba zohlednit ve vnitřních předpisech KA ČR.

Již v průběhu schvalování nového zákona byla započata práce na návrzích nového dozorčího řádu, a tento byl nedávno dokončen tak, aby mohl být projednán a připomínkován radou a schválen na listopadovém sněmu komory. Přestože v tuto chvíli je nový dozorčí řád stále v podobě návrhu, domníváme se, že je přínosné zdůraznit hlavní připravované úpravy.

Kromě terminologických úprav, které si vyžádala nová terminologie používaná v zákoně, např. pojmy jako kontrola kvality, osoby provádějící kontrolu kvality a v neposlední řadě pak zavedení pojmu subjekt veřejného zájmu, dochází k obsahovým úpravám, které vyplynuly z požadavků zákona nebo které si vyžádala praxe Dozorčí komise.

Návrh nového dozorčího řádu definuje kontrolní činnost s odkazem na § 24 a § 35 zákona o auditorech. V podstatě rozlišuje dva typy kontrolní činnosti, a sice kontrolu kvality auditorské činnosti provádě-

né auditory a auditorskými společnostmi a kontrolu ostatních oblastí jako např. plnění usnesení sněmu nebo dodržování vnitřních předpisů komory, a to nejen auditory, ale např. i orgány komory.

Největší část práce Dozorčí komise je bezpochyby soustředěna na kontrolu kvality auditorské činnosti. V této souvislosti jsou novým zákonem kladeny na Dozorčí komisi některé nové nároky. Jedním z nich je zkrácení termínu pro provádění kontroly kvality u auditorů subjektů veřejného zájmu na tři roky. Současný dozorčí řád požadoval provedení pravidelné prověrky nejdéle jednou za šest let bez ohledu na strukturu a počet klientů konkrétního auditora / auditorské společnosti. Přestože se Dozorčí komise již v minulosti snažila věnovat větší pozornost auditorům např. kotovaných společností a zkracovat periodicitu dohlídek u takovýchto auditorů, v současné době je jí tato povinnost kladena zákonem. Tento požadavek přináší nové nároky na evidenci auditorů subjektů veřejného zájmu i na kapacity referátu dohledu a členy Dozorčí komise.

Nový zákon požaduje, aby osoby provádějící kontrolu kvality, kromě získání patřičné kvalifikace absolvovaly pro tyto účely odborné školení. Aby byl tento požadavek naplněn, prošli v červnu jak zaměstnanci referátu dohledu, tak členové Dozorčí komise dvoudenním školením, které bylo zaměřeno kromě jiného na nový zákon o auditorech, zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, účetní legislativu a Mezinárodní auditorské standardy. Zákon dává kromě jiných osob členům Dozorčí komise a osobám určeným prezidiem rady právo nahlížet do spisu auditora. Rada využila svého práva a určila jako osoby

s právem nahlížet do spisu auditora i konkrétní zaměstnance referátu kontroly, jejichž jména byla zveřejněna na webu KA ČR.

Fakticky se na samotné organizaci kontroly kvality v tuto chvíli nic zásadního nemění, nicméně návrh dozorčího řádu více konkretizuje pravidla pro provádění kontroly kvality (viz § 5a návrhu dozorčího řádu) a specifikuje oblasti, kterými se kontrolní tým zabývá. Hlavním předmětem kontroly kvality je vyhodnocení uplatňování a dodržování mezinárodních auditorských standardů, zavedení systému kontroly kvality auditorem / auditorskou společností (ISQC 1), dodržování Etického kodexu, plnění dalších ustanovení zákona o auditorech i vnitřních předpisů komory.

Návrh nového dozorčího řádu dále konkrétněji popisuje povinnosti kontrolovaného subjektu. Opět nedochází fakticky k významnému rozšíření těchto povinností oproti minulosti, nicméně určité zkušenosti z minulosti vedly k tomu, že bylo konkrétněji popsáno např. přiměřené prostředí, které je kontrolovaný subjekt povinen zajistit pro osoby provádějící u něj kontrolu kvality.

Vzhledem k dosavadním zkušenostem, ale i v důsledku úpravy zákona dochází v novém dozorčím řádu i k rozšíření oblasti návrhu na uložení kárného opatření. V případě opakovaných nálezů nedostatků u auditorů / auditorských společností posuzovala dosud Dozorčí komise individuálně a zvažovala veškeré okolnosti konkrétního dohledu, a teprve po důkladném zvážení dávala podnět Kárné komisi k zahájení kárného řízení. Nový zákon v podstatě eliminuje možnost Dozorčí komise reagovat na neodstranění nedostatků jinak než podnětem na kárné řízení. Zákon přímo říká: *Neodstraní-li auditor v doporučené*

lhůtě nedostatky uvedené ve zprávě o kontrole kvality, zahájí Komora kárné řízení podle § 25.

Dozorčí komise je dle nového dozorčího řádu při kárném řízení zastoupena předsedou nebo místopředsedou, nebo jimi zmocněnou osobou.

Stejně jako v minulosti dovoluje návrh dozorčího řádu, že se může kontrolovaný subjekt nechat během kontrolní činnosti zastoupit třetí osobou. Praxe si však vyžáda-

la stanovení určitých podmínek pro takovéto zastupování. V prvé řadě je kontrolovaný subjekt povinen poučit zmocněnce o povinnostech kontrolovaného subjektu dle zákona o auditorech a dozorčího řádu a předat zmocněnci veškeré relevantní informace k provedení kontrolní činnosti tak, aby kontrolní činnost nebyla z důvodu nepřítomnosti kontrolovaného subjektu nikterak omezena.

Tento článek si nekladl za cíl přepsat současný návrh dozorčího řádu, ale spíše podtrhnout hlavní úpravy a zdůraznit některá ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, které si tyto změny vyžádaly.

Ing. Monika Vítová

členka Dozorčí komise KA ČR

Připravované změny v kárném řádu

Jak je jistě auditorské obci známo, kárné komisi (dále KK) přísluší postupovat v kárných řízeních jako orgán prvního stupně, a to v zásadě pouze podle dvou zákonů, a to zákona o auditorech a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (SŘ), který vstoupil v platnost již počínaje rokem 2006. V návaznosti na SŘ vydala komora v předchozích letech dva vnitřní předpisy, a to Směrnici KA ČR pro vyřizování podnětů (SVP), řešící postup KK před zahájením správního (kárného) řízení, a novelizovaný Kárný řád, podle kterého probíhalo vlastní kárné řízení. Oba vnitřní předpisy budou v blízké době znovu novelizovány tak, aby byly v do souladu s novým zákonem o auditorech (č. 93/2009 Sb. – dále jen ZoA), který vstoupil v platnost v dubnu tohoto roku. KK připravila novelizaci tak, aby vznikl pouze jeden předpis – kárný řád, na který je i přímý odkaz v ZoA a který bude obsahovat i ustanovení zahrnutá v dosud platné SVP.

Nyní k některým hlavním změnám v kárném řádu (KŘ), které by měly být schváleny na listopadovém sněmu auditorů, a které se týkají následujících oblastí:

- postup před zahájením řízení – sloučení KŘ se Směrnici pro vyřizování podnětů,
- účastníci řízení,
- řízení zahájené na návrh,
- odvolání,
- pořádková pokuta a další případy, kdy se SŘ nepoužije.

Ad a) KK se rozhodla zrušit směrnici pro vyřizování podnětů a její problematiku zařadit do nového KŘ nejen proto, že na vnitřní předpis KŘ odkazuje přímo i zákon o auditorech, ale i z toho důvodu, že SVP se týká výhradně tzv. postupu správního (kárného) orgánu před zahájením řízení, a tuto činnost již několik let (s platností nového SŘ od 1. ledna 2006) vykonává

kárná komise. SVP navazovala na starší předpis „Směrnici pro vyřizování stížností“, podle které předtím postupovala dozorčí komise komory.

Ad b) Účastníci řízení

- Účastníkem kárného řízení je nově statutární auditor nebo současně i auditorská společnost, proti nimž bylo zahájeno kárné řízení. Dosud byl účastníkem auditor (OSVČ), anebo právnická osoba (auditorská společnost).
 - § 25 odst. 3 ZoA – je-li ukládáno kárné opatření za jednání, které bylo učiněno jménem auditorské společnosti, lze současně uložit opatření též této auditorské společnosti (až 5 mil. Kč). V tomto případě je auditorská společnost účastníkem řízení. Prokáže-li auditorská společnost, že nemohla ani při vynaložení veškeré péče zabránit statutárnímu auditorovi v jednání podle odstavce 1, opatření se jí neuloží.
- U řízení zahájených na návrh je účastníkem řízení i navrhovatel podle § 26 odst. 1 ZoA.

Ad c) Řízení zahájené na návrh

Navrhovatel:

- Dozorčí komise KA ČR,
- člen prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem,
- orgán státního dozoru nebo bankovního dohledu, včetně České národní banky,
- ministr financí.

Dosud bylo možné zahájit návrhové řízení pouze na návrh ministra financí, což se v historii komory nikdy nestalo. *V současné době již proběhlo nebo probíhá několik kárných řízení zahájených doručením návrhu na zahájení od Dozorčí komise KA ČR nebo ČNB.*

V ostatních případech zahajuje kárná komise kárné řízení jako dosud tzv. „z moci úřední“, tzn. z vlastního rozhodnutí, převážně s využitím externího nebo interního podnětu.

Ad d) Odvolání

- Odvolání se podává předsedovi kárné komise podáním adresovaným do sídla komory – *tento postup zůstává nezměněn.*

- KK vyrozumí prostřednictvím úřadu komory ostatní účastníky řízení o obsahu podaného odvolání a vyzve je, aby se nejpozději do patnácti dnů ode dne doručení tohoto vyrozumění k odvolání písemně vyjádřili.
- KK, která napadené rozhodnutí vydala, jej může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání.
- Pokud KK nepostupuje dle předchozích odstavců, pak odvolání spolu s obdrženými vyjádřeními, s kárným spisem kárně obviněného a s vlastním stanoviskem k odvolání, předloží předseda KK prostřednictvím úřadu komory neprodleně (nejpozději do 30 dnů od doručení) Radě pro veřejný dohled nad auditem.

Pozn.: Podle předchozího ZoA a starého KŘ probíhalo řízení prvního i druhého stupně (odvolání) v rámci komory – odvolací komise se jmenovala z členů bývalé Rady komory.

Ad e) Pořádková pokuta a další případy, kdy se SŘ nepoužije

- Pořádková pokuta je v novém KŘ zrušena.
- Ve vazbě na nový ZoA se nepoužije správní řád nejen v oblasti pořádkové pokuty, ale nepoužije se pro celé oblasti počínaje § 94 SŘ, např.:
 - přezkumné řízení, obnova řízení;
 - zajištění důkazu, sporné řízení;
 - stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu – viz § 175 SŘ.

Tolik ve stručnosti k hlavním změnám v připravovaném kárném řádu. Závěrem si lze jen přát, aby kárná komise musela používat kárný řád co nejméně, tj. aby k pochybení auditorů docházelo minimálně a nebylo třeba uplatňovat příslušné sankční postihy.

Ing. Jan Novák
referát dohledu KA ČR

Nové povinnosti auditovaných společností

Ladislav
Mejzlík

Přestože se převážná část nového zákona o auditorech zaměřuje na problematiku přístupu do auditorské profese, regulaci provádění auditu, na řízení auditorské profese a na veřejný dohled nad auditem, je část zákona věnována také auditovaným společnostem a přináší v této oblasti několik zásadních novinek, které se pokusím stručně popsat.

Určení auditora a smlouva o povinném auditu

Ve společnostech, které mají povinnost ověřit svoji individuální ne-

bo konsolidovanou účetní závěrku auditorem, musí určit auditora jejich nejvyšší orgán. Taková povinnost dosud v předchozí právní úpravě neexistovala a bylo ponecháno na vnitřních pravidlech a zvyklostech účetní jednotky, kdo a jakým postupem vybíral statutárního auditora. Převažující praxí byla významná role managementu při výběru auditora a tím přirozeně také při sjednávání smluvních podmínek prováděného auditu. Nové ustanovení § 17, odst. 1 má za úkol zabezpečit větší nezávislost auditora na managementu a předat pravomoci při výběru auditora nejvyššímu orgánu společnosti, kterému je také adresován výrok auditora.

Provedení tohoto ustanovení by nemělo být obtížné v následujících letech po prvním auditu, který bude prováděn podle nového zákona a v případech, kdy auditor provádí audit u dané účetní jednotky již opakovaně a v následujících letech po účinnosti nového zákona. Určité problémy mohou nastat v případě, kdy se smlouva o auditu má uzavřít v letošním roce poprvé podle nového zákona, a to v době po konání valné hromady, která je zpravidla nejvyšším orgánem auditované společnosti, a nové svolání valné hromady jen z důvodu určení auditora nemusí být organizačně ani z jiných důvodů jednoduché nebo vůbec realizovatelné. Tento problém zmírňuje text zmíněného odstavce § 17

tím, že dovoluje, aby v případech, kdy účetní jednotka nejvyšší orgán nemá, nebo jej tento orgán neurčí, převzal tuto úlohu dozorčí orgán. Statutární orgán účetní jednotky má právo uzavřít smlouvu o povinném auditu pouze s auditorem určeným nejvyšším orgánem, resp. dozorčím orgánem společnosti.

Paragraf 17 v odstavcích 2 a 3 dále upravuje situaci, kdy dojde k předčasnému ukončení smlouvy o povinném auditu. Účetní jednotka může jednostranně ukončit smluvní vztah podle smlouvy o povinném auditu pouze v případě, že auditor neprovádí povinný audit v souladu s právními předpisy, vnitřními předpisy nebo etickým kodexem. Skutečnost, že má účetní jednotka rozdílné názory na účetní řešení nebo na používané auditorské postupy, nemůže být důvodem k ukončení smluvního vztahu. Toto ustanovení významným způsobem chrání auditora před nátlakem ze strany účetní jednotky a přispívá k jeho nezávislosti při provádění auditu. Kromě výše uvedené ochrany auditora obsahuje text § 17 také povinnost obou smluvních stran (účetní jednotky i auditora) oznámit neprodleně Radě pro dohled nad auditem skutečnost, že odstoupila od smlouvy o provedení povinného auditu, a to včetně řádného uvedení důvodů, které k takovému kroku vedly. Obdobně musí postupovat i v případě jiného způsobu ukončení smluvního vztahu ještě před provedením povinného auditu.

Výbory pro audit subjektů veřejného zájmu

Subjekty veřejného zájmu, tak jak jsou definovány § 2 zákona, zřizují jako svůj orgán v souladu s § 44 výbory pro audit. Výbor pro audit má 3 členy, pokud stanov společnosti nebo obdobný zakladatelský dokument nestanoví vyšší počet členů. Členy výboru pro audit jmenuje nejvyšší orgán společnosti, a to buď z členů dozorčího orgánu společnosti nebo z třetích osob. Pokud společ-

nost nejvyšší orgán nemá, provede toto jmenování dozorčí orgán společnosti. Při jmenování členů výkonného výboru se musí respektovat ustanovení, že alespoň jeden z členů výboru pro audit musí být na auditované účetní jednotce nezávislý a musí mít minimálně tříleté praktické zkušenosti v oblasti účetnictví nebo povinného auditu.

Pokud subjekt veřejného zájmu povinnost zřídit výbor pro audit nesplní, vykonává automaticky činnosti náležející výboru pro audit dozorčí orgán společnosti. V takovém případě musí subjekt veřejného zájmu zveřejnit informaci o tom, jaký orgán plní funkci výboru pro audit, a to takovým způsobem, který umožní dálkový přístup k této informaci (například na svých webových stránkách).

Mezi hlavní úkoly výboru pro audit patří:

- monitorovat postup sestavování účetní závěrky;
- vyhodnocovat účinnost vnitřní kontroly, interního auditu a systému řízení rizik;
- sledovat proces provádění povinného auditu;

- posuzovat nezávislost auditora, a to zejména s ohledem na případné poskytování neauditorských služeb auditované společnosti;
- doporučovat výběr auditora;
- průběžně komunikovat s auditorem, který podává výboru pro audit zprávy o významných skutečnostech vyplývajících z provádění povinného auditu.

Výbory pro audit nemusí zřizovat pojišťovny, zajišťovny, penzijní fondy, spořitelny a úvěrní družstva, banky, obchodníci s cennými papíry a další subjekty vyjmenované § 44, odst. 6, pokud splní podmínky uvedené pod písmeny a) až c) uvedeného odstavce.

Více k problematice určení auditora a uzavírání smlouvy o povinném auditu a stejně tak činnosti výborů pro audit subjektů veřejného zájmu najdete v některém z příštích čísel časopisu Auditor.

doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.
předseda Výboru pro informační politiku a technologie KA ČR

Jen si dejte, toto je v rámci nadstandardních neauditorských služeb.

Kresba I. Svoboda

Rozhovor s Radkem Neužilem, předsedou výboru pro spolupráci a koordinaci v oblasti auditu v Radě pro veřejný dohled nad auditem

Zahraniční vztahy Rady pro veřejný dohled

V rámci činnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem jste byl jmenován předsedou výboru pro spolupráci a koordinaci v oblasti auditu. Jaké jsou hlavní cíle tohoto výboru?

Záměrem práce výboru by měla v první řadě být koordinace činností a aktivit týkající se regulace auditorské profese, a to, pokud možno, se všemi zainteresovanými stranami, zejména pak samozřejmě ministerstvem financí a Komorou auditorů ČR. Aktuálně by právě výbor pro koordinaci mohl být platformou pro diskusi k případným změnám zákona o auditorech, které jak praxe ukazuje, bude nutné z různých důvodů v relativně krátké době připravit.

Druhou oblastí, která spadá do činnosti výboru pro spolupráci, je zajištění mezinárodních aktivit. I tady se ukazuje řada podnětů, kterými bude třeba se zabývat a reagovat na ně.

Pojďme nejprve k mezinárodní spolupráci. Můžete blíže specifikovat mezinárodní zapojení Rady pro veřejný dohled?

Základem mezinárodních aktivit Rady je zapojení do pracovní skupiny European Group of Auditors' Oversight Bodies - EGAOB. Tato poradní skupina byla zřízena rozhodnutím Evropské komise v roce 2005 se základním posláním zjednodušit spolupráci mezi systémy veřejného dohledu nad statutárními auditory a auditorskými společnostmi. Členy této skupiny jsou zástupci všech členských států, Českou republiku dosud reprezentovalo ministerstvo financí. Rada ale po svém vzniku tuto úlohu převzala a zapojila se aktivně do činnosti této skupiny.

Co je hlavní náplní práce skupiny EGAOB?

Agenda této skupiny je velmi široká, přičemž základem je kooperace mezi kompetentními zástupci orgánů veřejného dohledu z jednotlivých členských

Ing. Radek Neužil, LL.M.

Odborník v oblasti daní a daňového poradenství. Od roku 1993 působí jako tajemník Komory daňových poradců České republiky. Od roku 2005 je členem výboru CFE (Confederation Fiscale Europeenne) pro profesní otázky a od roku 2008 je členem pracovní skupiny CFE pro liberální profese. Od roku 2008 je též předsedou dozorčí rady Daňové akademie s.r.o. Od května 2009 je předsedou výboru pro spolupráci a koordinaci v oblasti auditu v Radě pro veřejný dohled nad auditem.

států. To nám mimo jiné umožňuje v případě potřeby využít zkušeností od zahraničních kolegů a získané informace použít pro srovnání s postupy uplatňovanými v České republice. Momentálně se např. v rámci mezinárodní spolupráce vyjasňují postupy při výměně a poskytování informací k zajištění dohledu. Souvisejícím tématem je spolupráce s partnery mimo Evropskou unii, mezi jiným orgánem veřejného dohledu ze Spojených států PCAOB, ale i s dalšími. Postoj Evropské komise k výměně a k poskytování informací subjektům mimo Evropskou unii je v této chvíli poměrně zdrženlivý a pro jasná pravidla implementace článku 47 Směrnice o auditu, který tuto situaci řeší, se v této chvíli připravuje oficiální výklad, který by měl být vydán na přelomu tohoto a příštího roku. Probíhá také průběžná spolupráce s dalšími zájmovými skupinami a institucemi, jako jsou IFAC nebo FEE. Významnou

součástí práce skupiny je oblast zavádění mezinárodních auditorských standardů ISA do praxe. Rada pro veřejný dohled (dále RVDA) by zde mimo jiné měla působit jako konečný garant českých překladů, a to jak vůči Evropské komisi, tak v rámci České republiky.

Pojďme se vrátit k avizované potřebě novelizace zákona o auditorech. Můžete to přece jen trochu rozvést?

Ano, to můžu. I nadále se budu držet mezinárodních souvislostí. Existují v tomto kontextu minimálně dva důvody, proč nad eventuální novelou zákona diskutovat. Jsou jimi doporučení Evropské komise ze dne 6. května 2008 ohledně externího zajištění kvality u statutárních auditorů a auditorských společností u subjektů veřejného zájmu a doporučení z 5. června 2008 o omezení občanskoprávní odpovědnosti statutárních auditorů a auditorských společností. I přesto, že se jedná „pouze“ o doporučení, očekává se z naší strany stanovisko, jakým způsobem se k nim Česká republika postaví.

Existuje podle Vás cesta k nalezení shody, jak k těmto doporučením přistoupit?

Musím říct, že jednou z věcí, kterou za dobu mého krátkého působení v prezidiu RVDA velmi kladně hodnotím, je zájem, jak ze strany komory, tak ministerstva financí o věcech otevřeně a konstruktivně jednat, a snaha o přijetí společných závěrů. První doporučení ohledně externího zajištění kvality auditu u subjektů veřejného zájmu v zásadě vychází ze zájmu o maximální objektivitu, zajištění důvěryhodnosti zveřejňovaných finančních informací a poskytnutí maximální ochrany akcionářům a dalším zainteresovaným skupinám. Odpovídající systém externího zajištění kvality by pak měl být nezávislý na auditorské profesi. Druhé doporučení se týká omezení občanskoprávní od-

povědnosti auditorů a auditorských společností. Jde zejména o to, aby existoval princip proporcionality, odpovědnosti dle míry zavinění a současně se mohou vést diskuse o účelnosti zavedení a nastavení absolutního stropu odpovědnosti.

A jaké jsou Vaše plány pro nejbližší období?

Nutno v této souvislosti říct, že rada funguje relativně krátce, a tak je stále řada oblastí, se kterými je třeba se nejprve seznámit, udělat si na ně

názor, případně je konzultovat s odpovídajícími partnery. Mimo oblastí, které jsem zmínil, již například delší dobu probíhá v rámci Evropské unie diskuse k možnostem otevření auditorského trhu s cílem zvýšit konkurenci a snížit závislost klientů na relativně omezeném počtu poskytovatelů auditorských služeb, což se samozřejmě týká zejména těch největších subjektů na obou stranách. V prvním pololetí letošního roku proběhla z iniciativy Evropské komise veřejná konzultace k tomuto tématu, která mimo jiné

vycházela z již dříve publikované studie Oxera, která otevírá otázku deregulace podmínek kapitalizace auditorských společností, ale i dalších otázek. Tato diskuse bude jistě právě v následujícím období pokračovat a bude rozšířena o další subtémata, která z veřejných konzultací vyplynula. Jedno z nich bude bezesporu posílení nezávislosti příslušníků profese, nebo třeba větší harmonizace kvalifikačních požadavků auditorů. Prioritou ale zcela jistě bude diskuse kolem případné novely zákona o auditorech. **-rr-**

Rozhovor s Marií Karfikovou, členkou výboru pro dodržování systému kontroly kvality a pro disciplinární řízení v Radě pro veřejný dohled nad auditem

Širší souvislosti a dopady nové právní úpravy auditorské profese do práva ČR

Jaké byly důvody přijetí nové právní úpravy auditu?

Jak již bylo publikováno, byla v letošním roce přijata nová právní úprava na úseku auditu, a to zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), který nabyl účinnosti dnem 14. dubna 2009. Blackův právní slovník, který v českém překladu vyšel v roce 1993, definuje audit jako revizi, kontrolu a ověření účtů, včetně systematické inspekce účetních záznamů a včetně analýz, testů a potvrzení. Tato obecná definice je pak rozpracována v nové právní úpravě. Právní úprava postavení a činnosti auditorů byla dosud upravena zákonem č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato právní úprava byla v souladu s osmou směrnicí Rady ES ze dne 10. dubna 1984 založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o schvalování osob odpovědných za provedení povinných auditů účetních dokumentů. Nezbytnost úpravy platného právního stavu vyvolala nová směrnice Evropského parlamentu

Prof. JUDr. Marie Karfiková, CSc.

Odbornice v oboru financí, finančního práva a daňového práva. Od roku 1975 až dosud pracuje v hlavním pracovním poměru na Univerzitě Karlově v Praze, Právnické fakultě, Katedře finančního práva a finanční vědy. V letech 1999-2006 byla členkou pracovní komise Legislativní rady vlády České republiky pro finanční právo. Od roku 2006 je členkou rozkladové komise České národní banky. Od roku 2006 je též rozhodcem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Od letošního května je členkou výboru pro dodržování systému kontroly kvality a pro disciplinární řízení v Radě pro veřejný dohled nad auditem.

a rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS. Nová směrnice zavádí oproti „staré“ auditorské směrnici z roku 1984 několik významných prvků. S ohledem na tyto změny, které by novelou současného zákona měly negativní dopad na jeho strukturu a přehlednost, byl předložen a schválen nový zákon.

K výkonu činnosti auditora je oprávněna fyzická nebo právnická osoba, která splní zákonem stanovené požadavky a složí auditorskou zkoušku. Auditorskou činnost může provozovat i auditor schválený k provádění auditu v jiném členském státě, pokud splní zákonné požadavky a složí rozdílovou auditorskou zkoušku.

Nový zákon umožňuje fyzické nebo právnické osobě poskytovat auditorské služby na základě zápisu do seznamu auditorů nebo seznamu auditorských společností, který má konstitutivní účinek. Pokud jde o příslušníky jiných členských států,

kteří chtějí na území České republiky poskytovat auditorské služby pouze dočasně, umožní Komora auditorů České republiky (KA ČR) těmto osobám poskytovat tyto služby na základě registrace v seznamu auditorů.

Je v nové právní úpravě zachována profesní organizace auditorů?

Nová právní úprava zachovává činnost KA ČR jako jediné profesní organizace auditorů. KA ČR je samosprávnou organizací všech statutárních auditorů se sídlem

v Praze, je právnickou osobou. KA ČR zejména dohlíží na řádné poskytování auditorských služeb, vydává profesní předpisy a auditorské směrnice, vede seznam auditorů včetně auditorských společností a seznam asistentů auditora, zajišťuje odbornou úroveň auditorů a asistentů auditora a vykonává další činnosti stanovené zákonem a ve statutu komory.

Právní úprava se vyrovnala se zadáním a v důsledku to znamená, že v souladu se směrnicí 2006/43/ES byla zachována v co nejvyšší možné míře stávající regulace auditorské profese a bylo co nejméně zasaženo do fungujících struktur vymezených zrušeným zákonem, bylo využito znění zrušené právní úpravy na úseku regulace auditorské profese, a především se podařilo začlenit do minulé struktury orgánů nový orgán veřejného dohledu Radu pro veřejný dohled nad auditem (RVDA). Dále byl stanoven způsob financování veřejného dohledu, který splňuje zejména požadavky bezpečnosti a není vystaven nepatřičnému vlivu ze strany auditorské profese. Bylo dosaženo souladu v působnosti a odpovědnosti orgánu dohledu tak, aby nedocházelo ke zbytečným a systematickým chybám, duplikací pravomocí a odpovědností komory a RVDA. Zákon v ustanovení § 44 vymezuje pro účely povinného auditu další subjekty veřejného zájmu, mezi něž patří povinné banky, pojišťovny a kótované společnosti, a stanoví povinné zakládání výborů pro audit v těchto subjektech.

Jak je realizován dvojstupňový systém auditorské profese?

V Evropě je běžný dvojstupňový systém regulace auditorské profese, kdy nad samosprávnou organizací, tzn. Komorou auditorů je nadřazena další osoba plnící funkci veřejného dohledu. Zákonem přijaté řešení vychází i z Akčního plánu pro Českou republiku v oblasti účetnictví a auditu schváleného usnesením vlády ze dne 20. října 2004 č. 1002 ke zvýšení důvěryhodnosti účetnictví a auditu v České republice, ve kterém bylo rozhodnuto o zřízení RVDA.

Zvolené řešení pro Českou republiku, tzn. vytvoření RVDA jako právnické osoby, která je pověřena výkonem působnosti v oblasti veřejné správy, vychází z principu efektivnosti a hospodárnosti, a je též konformní s programovým prohlášením vlády. RVDA je právnickou osobou se sídlem v Praze. Rada je složena z osob mimo auditorskou profesi, podle směrnice EU o povinném auditu je využita možnost, aby se na řízení tohoto orgánu podílela i osoba z profese (zástupce KA ČR). Rada má vymezen dohled nad dodržováním auditorských standardů, Etického kodexu a vnitřních předpisů KA ČR systémem kontroly kvality auditorské činnosti, systémem průběžného vzdělávání statutárních auditorů, disciplinárním a sankčním systémem a vstupem do profese. Pro zajištění těchto povinností může rada přezkoumat profesní předpisy komory a může navrhnout jejich změnu či zrušení, pokud budou v rozporu se zákonem nebo jinými právními předpisy. Může dát komoře návrh na přezkoumání kontroly kvality. Rada dále spolupracuje s ostatními orgány dohledu v ostatních členských státech a třetích zemích, může přezkoumávat rozhodnutí KA ČR a plní funkci odvolacího orgánu. Při řízení před radou se obdobně jako u řízení před komorou postupuje podle správního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak. Výkonným orgánem rady je prezident. Prezidium jmenuje a odvolává ministr financí po dohodě s Českou národní bankou. S ohledem na skutečnost, že jde o veřejný dohled nad auditem, a že zájem na správném fungování auditorské profese má

široká veřejnost, je RVDA financována z příjmů z pokut uložených podle § 45 odst. 4 zákona o auditorech, v případě nedostatku zdrojů dotací ze státního rozpočtu. Významným přínosem zřízení orgánu veřejného dohledu a s tím souvisejících opatření vyžadovaných osmou směrnicí bude zvýšení důvěryhodnosti účetních závěrek ověřených auditorem vůči domácím i zahraničním investorům.

Je v zákoně upraveno uznávání kvalifikačních auditorů?

Zákon upravuje nezbytná ustanovení k uznávání kvalifikačních auditorů schválených v jiných členských státech pro možnost provádění povinného auditu na území České republiky. V největší možné míře se odkazuje na zákon o uznávání kvalifikačních, který řeší komplexně oblast uznávání kvalifikačních, postupy podávání žádostí apod. Auditor, pokud je schválen v jiném členském státě, může na základě základních svobod v rámci Evropské unie provádět přeshraničně audit. Zákon na základě směrnice EU o povinném auditu pouze stanoví, že tato osoba musí složit rozdílovou zkoušku, aby bylo zřejmé, že bude pro poskytování povinného auditu na území České republiky dostatečně kvalifikovaná – zejména v českém právu obchodním, v oblasti účetnictví dle zákona o účetnictví, nikoliv např. v auditorských standardech, které budou v rámci Evropské unie totožné. Pokud žadatel splňuje všechny požadavky, resp. pokud je doklady o formální kvalifikaci prokázána jeho znalost všech oblastí, rozdílovou zkoušku nevykonává. Odděleně je upraveno dočasné poskytování služeb jiných, než je povinný audit, jelikož tyto činnosti nejsou upraveny samostatnou směrnicí (jako je tomu u povinného auditu účetních závěrek), a proto se na ně vztahují obecná ustanovení o uznávání kvalifikací a poskytování služeb.

Je v zákoně upravena spolupráce s orgány dohledu v ostatních členských státech?

Zákon nově upravuje spolupráci s orgány dohledu v ostatních členských státech a výměnu informací. Klade důraz na zachování profesního

tajemství. Upravuje rovněž předávání dokumentů k auditu v případech, kdy je to nezbytné pro provádění šetření jiným orgánem dohledu na svém území. Jedná se o novou úpravu, zejména v prosazování prvku spolupráce mezi jednotlivými členskými státy. S vývojem auditorské profese směrem ke globálnímu poskytování auditorských služeb je působnost zejména auditorských společností rozprostřena do mnoha zemí. Pro řádný dohled nad těmito společnostmi je spolupráce a výměna informací nezbytná.

Jak je zajištěn přechod na novou právní úpravu?

Zákon obsahuje společná, přechodná a závěrečná ustanovení,

včetně zrušovacího ustanovení. Paragraf 50 upravuje, ve kterých věcech a podle kterých částí správního řádu se při aplikaci tohoto zákona postupuje, a které části správního řádu se naopak nepoužijí. Přechodná ustanovení upravují nezbytné postupy nutné k zabezpečení hladkého přechodu a fungování stávajících struktur. Je nezbytné zachování KA ČR, auditorských společností, asistentů auditorů a usazených auditorů, případně hostujících auditorů podle dosavadních právních předpisů, dále se započítává praxe, která byla prováděna podle předchozí právní úpravy. Pokud je složena jedna či více dílčích zkoušek podle předchozích předpisů, je tato zkouška uznána. Je nezbytné nechat

proběhnout veškerá správní řízení, která byla zahájena podle předchozí právní úpravy. Zároveň bylo nezbytné zrušit zákon č. 254/2000 Sb. a jeho novely.

Zákon obsahuje zrušovací ustanovení u zákonů, které novelizovaly zákon č. 254/2000 Sb. S ohledem na legislativní pravidla bylo nezbytné zrušit příslušné části zákonů, které novelizovaly zákon o auditorech. Jedná se o zákon č. 284/2004 Sb., zákon č. 56/2006 Sb., zákon č. 57/2006 Sb. a zákon č. 70/2006 Sb.

-rr-

Rozhovor se Zdeňkem Liškou, předsedou kontrolního výboru v Radě pro veřejný dohled nad auditem

Nový zákon o auditorech z pohledu podnikatelské sféry

Jak vidíte ze své pozice úlohu nového zákona o auditorech?

Dne 14. dubna 2009 nabyl účinnosti zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), který uvádí stávající českou právní úpravu do souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek.

Zákon sleduje cíle této směrnice harmonizovat požadavky kladené na povinný audit účetních závěrek napříč členskými státy Evropské unie, sjednotit požadavky na odbornou kvalifikaci auditorů a podmínky výkonu povinných auditů. Jednou větou je možné říct, že zákon klade vyšší nároky na auditované subjekty, na auditora a i na celý systém auditu. Nový zákon přináší více nezávislosti auditora, ale i větší důraz na etiku jeho práce, i více povinností auditovaných subjektů.

V Radě pro veřejný dohled nad auditem reprezentujete především

Ing. Zdeněk Liška

Patří k odborníkům s dlouhodobými praktickými zkušenostmi v oblasti účetnictví a ekonomie. V letech 1975-1990 působil v různých ekonomických funkcích a jako vedoucí odboru účetnictví a ekonomického úseku ČKD Praha. Od roku 1990 působí ve Svazu průmyslu a dopravy ČR, v současnosti je jeho generálním ředitelem. Je členem Správní rady Všeobecné zdravotní pojišťovny a členem Správní rady Národního vzdělávacího fondu. Od letošního května je předsedou kontrolního výboru v Radě pro veřejný dohled nad auditem.

auditované subjekty. Co nového zákon přináší z jejich pohledu?

Z pohledu auditovaného subjektu se stává audit nezávislejší – méně ovlivnitelný vazbou auditora a auditované jednotky. Audit se ještě více posouvá v souladu s jeho určením k nezávislým mezinárodním standardům a etice auditorské práce. Zákon je dalším krokem k překonání ještě někde přetrvávajících představ, že audit je objednanou a tudíž objednatel ovlivnitelnou službou.

Zákon o auditorech omezuje možnost statutárního orgánu jednostranně ukončit smlouvu o povinném auditu, když stanoví, že za důvod k ukončení smlouvy nelze považovat rozdílnost názorů na účetní řešení nebo auditorské postupy, ale pouze to, pokud auditor neprovádí audit v souladu s právními předpisy, vnitřními předpisy nebo etickým kodexem. Na první pohled je audit podle nového zákona pro zkoumaný objekt náročnější, poskytování služeb

Se mnou přichází zákon číslo 93/2009 ...

Kresba I. Svoboda

auditora lze ukončit obtížněji, způsob určení auditora přísluší nejvyšším orgánům společnosti. A to zde nemluvíme o zvláštních nárocích kladených na nově zavedenou kategorii subjektů veřejného zájmu, mezi něž patří banky, pojišťovny, fondy, investiční společnosti a přesně vymezené kategorie subjektů s obchodovatelnými cennými papíry.

Můžete popsat hlavní dopady zákona na auditorskou profesi?

Zákon není přísnější jen na auditované subjekty, je přísnější na samotné auditory. Auditor nesmí provádět povinný audit, pokud je dlouhodobě závislý na příjmech ze služeb poskytnutých auditované účetní jednotce, jeho práce je kontrolována a posuzována podle stále přísnějších standardů, auditori musí rotovat způsobem popsaným v zákoně.

Větší přísnost se nevyhnula ani samosprávnému orgánu auditorů, Komoře auditorů. Zákonem byl zřízen nový orgán veřejného dohledu, a to Rada pro veřejný dohled nad auditem. Rada byla ustavena z dů-

vodu sjednocení evropské právní úpravy, neboť většina členských států má dvojitý systém regulace činnosti auditorů, kdy je samosprávné organizaci auditorů nadřazena další osoba plnící funkci veřejného dohledu.

Úkolem rady bude dohlížet zejména na činnost Komory auditorů České republiky, na plnění jejích funkcí daných zákonem, na dodržování auditorských standardů a dalších předpisů, vykonávat dohled nad organizací, řízením a provozováním systému kontroly kvality auditorské činnosti prováděného Komorou auditorů České republiky, ale být i odvolacím orgánem.

Jaké jsou z Vašeho pohledu nejdůležitější přínosy nového zákona?

Větší náročnost na všechny účastníky procesu auditu zlepšuje podnikatelské prostředí, protože jejím výsledkem bude, jak doufáme, ještě objektivnější hodnocení. A zkoumaný objekt, na jedné straně dotčený náročnějším auditem, bude současně

konzumentem informací pocházejících od ostatních auditovaných, které budou mít „vyšší přidanou hodnotu“.

Z hlediska podniků – podle informací, které vycházejí z průzkumu Svazu průmyslu a dopravy ČR i mých diskusí s představiteli podnikatelské sféry – je nový zákon, s některými výhradami, přijímán pozitivně. Určité obavy jsou z růstu administrativní náročnosti auditu pro auditované subjekty. Nejde snad o zásadně nové povinnosti, ale o skutečnost, že zvýšením nároků na auditory se zvyšuje i břemeno dokladování, což v případě konsolidované účetní závěrky podniků ve skupině se sídlem v zemích EU i třetích zemích může vyvolat značné administrativní nároky, a ve svém důsledku i možné vícenáklady. Obdobně se vyjadřují i menší „národní“ společnosti podléhající povinnému auditu. Ty vyjadřují obavy zejména z toho, že kvalitativní posun auditu, jak jej zakotvuje zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech, by mohl být spojen s neadekvátním růstem cen a nákladů spojených s povinným auditem. Jednoznačně pozitivně je hodnocen zvýšený důraz na Etický kodex auditora a zavedení nového orgánu Rady pro veřejný dohled nad auditem. Komora auditorů se svými samosprávnými orgány byla vnímána jako vysoce profesionální, ale uzavřená organizace. S platností nového zákona není existencí Rady pro veřejný dohled nijak ohroženo postavení Komory auditorů. Je však orgánem, který nově zavádí možnosti pomoci jak auditorům, tak i auditovaným subjektům.

Nový zákon jde správným směrem a má šanci přispět ke zlepšení podnikatelského prostředí.

-rr-

Datová schránka se bez Bezpečného klíče neobejde.

Datové schránky jsou revolucí. Končí běhání na poštu pro doporučené dopisy, poštovní schránkou se teď stává váš osobní počítač.

Datové schránky si zaslouží obdobnou ochranu, na jakou jste již dnes zvyklí třeba v internetovém bankovníctví. Tím správným nástrojem pro vás je **Bezpečný klíč**, který je kombinací digitálních certifikátů PostSignum a bezpečného externího úložiště v podobě USB tokenu.

Bezpečný klíč nabízí **nadstandardní úroveň zabezpečení a uživatelský komfort při přístupu do vaší datové schránky**, ale můžete ho využít také při přihlašování do jiných elektronických aplikací. Získáváte také zaručený elektronický podpis, který je digitální obdobou vašeho vlastnoručního podpisu.

infolinka: 840 111 244

Bezpečný klíč si můžete již dnes pohodlně objednat na www.postsignum.cz. Zde také najdete všechny potřebné informace a postupy, jak začít s vaším Bezpečným klíčem pracovat. Bezpečný klíč můžete zakoupit také **na všech pobočkách České pošty, kde je dostupná služba Czech POINT.**

CZECHPOINT

Cena

- 1997 Kč Bezpečný klíč komplet**
– komerční i kvalifikovaný certifikát
- 1807 Kč Bezpečný klíč přístupový**
– pouze komerční certifikát
- 1807 Kč Bezpečný klíč podpisový**
– pouze kvalifikovaný certifikát

Uvedené ceny jsou včetně DPH.

Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Od roku 2008 začal platit zákon č. 253/2008 Sb., ukládající povinnost informovat o podezřelých operacích v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Mezi povinné osoby (osoby povinné informovat o podezřelých obchodech) patří vedle úvěrových, finančních institucí, provozovatelů sázkových her, notářů, soudních exekutorů také auditori, daňoví poradci a účetní.

Legalizací výnosů z trestné činnosti se pro účely tohoto zákona rozumí jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch, nabytý v souladu se zákonem. Například přeměna nebo převod majetku s vědomím, že pochází z trestné činnosti za účelem jeho utajení nebo zastření původu, skutečné povahy, zdroje, umístění, nabytí, použití.

Financováním terorismu je míněno shromažďování nebo poskytnutí peněžních prostředků či jiného majetku s vědomím, že bude, byť i jen zčásti, použit ke spáchání trestného činu teroru, teroristického útoku nebo má napomoci spáchání takového činu, nebo k podpoře osoby či skupiny osob připravujících se ke spáchání takového činu.

Základní povinností povinných osob (mimo jiné taky auditorů) je před uskutečněním obchodu identifikovat účastníky obchodu v hodnotě převyšující částku 1000 eur a bez ohledu na limit v případech, pokud jde o podezřelý obchod, vznik obchodního vztahu a dalších služeb týkajících se převážně finančních institucí.

Identifikací se pro účely tohoto zákona rozumí u fyzické osoby zaznamenat a ověřit z průkazu totožnosti (pokud je uvedeno) všechna jména a příjmení, rodné číslo, datum a místo narození, pohlaví, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství. U podnikajících též obchodní firmu či odlišující údaje, místo podnikání a IČO, dále pak druh a číslo průkazu totožnosti, stát, orgán, který jej vydal, a dobu platnosti. Zároveň ověří shodu podoby s vyobrazením v průkazu. U právnických osob z dokladu o existenci této právnické osoby ověří obchodní firmu nebo název odlišujícího dodatku, IČO nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí, a u osob, které jsou jejím statutárním orgánem či členem, nebo osoby, která jménem právnické osoby jedná, nebo skutečným majitelem této právnické osoby ověří stejné údaje jako u fyzické osoby.

V praxi to vypadá komplikovaně, ale ve skutečnosti by to mělo znamenat, že auditor, mající s klientem smlouvu v ceně 1000 eur a více by měl svého klienta (nejspíše statutární orgán) požádat o identifikaci např. kopií občanského průkazu či jiného průkazu totožnosti (pasu) obsahující výše požadované údaje. Tuto identifikaci by si měl auditor založit do svého auditorského spisu a v případě potřeby aktualizovat (při změně statutárního orgánu či jeho údajů). Pokud se klient ani statutární orgán nemění (ani žádné z jeho údajů), není nutno každý rok provádět tuto identifikaci znovu.

Zákon dále popisuje, co je považováno za podezřelý obchod, ale jedná se o výčet příkladů, který nemusí být úplný.

Obecně řečeno podezřelý je každý obchod vyvolávající podezření ze snahy o legalizaci výnosu z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitá prostředky jsou určeny k financování terorismu. Příklady podezřelých obchodů jsou:

- klient provádí výběry nebo převody na jiné účty bezprostředně po hotovostních vkladech,
- během jednoho dne nebo ve dnech bezprostředně následujících klient provádí nápadně více peněžních operací, než je pro jeho činnost obvyklé,
- počet účtů je ve zjevném nepoměru k předmětu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům,
- klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod,
- prostředky, s nimiž klient nakládá, zjevně neodpovídají povaze nebo rozsahu jeho podnikatelské činnosti nebo majetkovým poměrům,
- účet je využíván v rozporu s účelem, pro který byl zřízen,
- klient vykonává činnosti, které mohou napomáhat zastření jeho totožnosti nebo zastření totožnosti skutečného majitele,
- klientem nebo skutečným majitelem je osoba ze státu, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- povinná osoba má pochybnosti o pravdivosti získaných identifikačních údajů o klientovi.

Podezřelý je obchod vždy, pokud

- klientem nebo skutečným majitelem je osoba, vůči níž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí (zákon č. 69/2006 Sb.),
- předmětem obchodu je nebo má být zboží nebo služby, vůči nimž Česká republika uplatňuje sankce dle výše uvedeného zákona,
- klient se odmítá podrobit kontrole nebo odmítá uvést identifikační údaje osoby, za kterou jedná.

Zjistí-li povinná osoba v souvislosti se svou činností podezřelý obchod, oznámí to ministerstvu financí bez zbytečného odkladu nejpozději do pěti kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu. V oznámení uvede identifikaci sebe jako povinné osoby, identifikaci všech účastníků obchodu, informace o podstatných okolnostech obchodu a jakékoli další informace, které by mohly s podezřelým obchodem souviset a jsou významné pro jeho posouzení z hlediska opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. Oznámení se podává písemně doporučeným dopisem nebo ústně do protokolu. Za písemné se považuje též oznámení podané elektronickými technickými prostředky zajišťujícími zvláštní ochranu přenášovaných údajů.

Povinná osoba je dále povinna zavést a uplatňovat odpovídající postupy vnitřní kontroly a komunikace za účelem naplnění povinností stanovených tímto zákonem.

Dále je povinna nejméně jedenkrát za dvanáct kalendářních měsíců zajistit proškolení zaměstnanců, kteří se mohou při výkonu své pracovní činnosti setkat s podezřelými obchody, a proškolení všech zaměstnanců před zařazením na taková pracovní místa. Obsahem školení je zejména typologie podezřelých obchodů a postupy při zjištění podezřelého obchodu. Povinná osoba vede evidenci o účasti a obsahu školení, a to nejméně po dobu 5 let od jejich konání.

Závěrem bych chtěl doplnit, že většina z celého zákona se sice netýká bezprostřední činnosti auditorů, ale přesto jsou zde oblasti, které jsou poměrně důležité a jejichž opomenutí by mohlo mít značné následky. Jsem si vědom množství zákonů a informací, které jsou na auditory klade, ale přesto doporučuji si tento zákon prostudovat a vyvodit si ve své auditorské praxi příslušná opatření, která mimo jiné bude i Dozorčí komise Komory auditorů České republiky při své kontrole prověřovat.

Ing. Karel Novotný
člen Dozorčí komise KA ČR

zaujalo nás

Externí confirmace / potvrzení / odsouhlasení

Při přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků (dále jen „ÚSC“) je velmi často vedena diskuse mezi auditorem a orgány ÚSC a dobrovolných svazků obcí (dále jen „vedení účetní jednotky“) nad otázkami, proč auditor při své práci využívá externích confirmací a proč se vyjádření získaná od třetích stran stávají důkazními informacemi. Cílem tohoto článku je proto snaha přiblížit práci auditora a auditorské postupy vedení účetní jednotky a velmi zjednodušeně vysvětlit, proč auditor při přezkoumání hospodaření používá externí confirmace a k čemu takto získané informace slouží.

1) Co je to externí confirmace a k čemu ji auditor používá?

Externí confirmace je proces získávání a vyhodnocování důkazních informací prostřednictvím vyjádření, které bylo získáno od třetí strany, a to na základě žádosti o poskytnutí těchto informací.

Tyto důkazní informace pak mají vliv na tvrzení, která jsou uvedena v účetní závěrce (tzn. v účetních a finančních výkazech ÚSC a v příloze). Externí confirmace se velmi často používají v souvislosti se zůstatky účtů, popř. v souvislosti s jednotlivými složkami těchto účtů, ale je možné jich využít i pro ověření jiných skutečností.

2) Je externí confirmace jako důkazní informace spolehlivá?

Spolehlivost důkazních informací je ovlivněna zejména jejich zdrojem a charakterem, ale závisí i na okolnostech, za kterých byly tyto důkazní informace získány. Obecně lze říci, že pro spolehlivost důkazních informací platí následující pravidla:

- důkazní informace je spolehlivější, pokud je získána z nezávislého externího zdroje;
- důkazní informace, kterou získá přímo auditor, je spolehlivější než ta, která byla získána nepřímo;
- důkazní informace je spolehlivější, pokud je písemně zdokumentována;

- důkazní informace pocházející z originálních dokumentů je spolehlivější než ta, která pochází z fotokopie nebo faksimile.

Z výše uvedeného proto vyplývá, že důkazní informace, která má podobu písemné odpovědi na žádost o potvrzení, a kterou získá auditor přímo od třetí strany, může napomoci ke snížení rizika, že tvrzení uvedená v účetní závěrce jsou významně nesprávná.

Spolehlivost důkazních informací získaných prostřednictvím externí confirmace závisí také na tom, zda auditor použije vhodné auditorské postupy. Mezi faktory ovlivňující spolehlivost externích confirmací patří i to, do jaké míry má auditor kontrolu nejenom nad samotnými žádostmi o confirmace, ale i nad odpověďmi získanými od třetích stran. Auditor však musí zvážit i vlastnosti respondentů a omezení, kterými mohou být odpovědi limitovány, nebo která na ně uvalilo vedení účetní jednotky.

3) Co se stane v případě, kdy vedení účetní jednotky nesouhlasí s tím, aby auditor použil při své práci externí confirmace?

Pokud se auditor rozhodne, že v rámci přezkoumání hospodaření využije možnosti externích confirmací a nechá si od třetích stran ověřit některé zůstatky nebo jiné informace, a vedení účetní jednotky jej požádá, aby tak ne učinil, musí auditor zvážit, zda je taková žádost opodstatněná (auditor musí získat dostatečné důkazní informace prokazující oprávněnost takovéto žádosti).

V případě, kdy auditor dojde k závěru, že žádost vedení účetní jednotky, aby neověřoval určitou skutečnost nebo záležitost prostřednictvím externí confirmace je oprávněná, provede alternativní auditorské procedury, pomocí kterých získá dostatečné a vhodné důkazní informace týkající se dané skutečnosti nebo záležitosti.

Pokud ale dojde k závěru, že takováto žádost oprávněna není, pak zváží možné dopady, které tato skutečnost může mít na zprávu auditora (zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření).

Auditor velmi pečlivě posuzuje důvody, kterými vedení účetní jednotky argumentuje proti využití externích konfirmací. Auditor např. zvažuje, zda tento požadavek má/nemá nějakou souvislost s nepoctivým a nečestným vedením dané účetní jednotky, popř. zda může / nemůže mít souvislost s možností existence podvodu nebo významné chyby apod.

4) Kdo navrhuje formu žádosti o externí konfirmaci?

Formu žádosti o externí konfirmaci navrhuje sám auditor, který ji přizpůsobí konkrétnímu cíli. Zároveň posoudí, která tvrzení mají být prokázána a jaké faktory mohou spolehlivost těchto konfirmací pravděpodobně ovlivňovat.

Na žádost o externí konfirmaci mají vliv např. tyto faktory:

- forma žádosti;
- předchozí zkušenosti s přezkoumáním hospodaření auditem nebo podobnými auditorskými službami;
- charakter potvrzovaných informací;
- charakter respondenta.

Všechny výše uvedené faktory mají přímý dopad na spolehlivost důkazních informací získaných prostřednictvím externích konfirmací.

Žádost o externí konfirmaci obsahuje obvykle i souhlas vedení účetní jednotky s tím, aby respondent auditorovi požadované informace poskytl.

5) Kdo vybírá respondenty pro externí konfirmace a kdo vyhodnocuje jejich odpovědi?

Respondenty pro externí konfirmace si vybírá sám auditor, který také kontroluje přípravu a rozesílání konfirmací a monitoruje a vyhodnocuje získané odpovědi. Odpovědi na zaslání žádosti o potvrzení ověřovaných skutečností musejí být zaslány respondenty přímo auditorovi. Ten musí zkontrolovat, zda získal odpovědi od všech předem vybraných respondentů. Pokud odpověď vybraného respondenta nezískal, kontaktuje příjemce žádosti a odpověď si od něj přímo vyžádá. Jestliže ani pak žádnou odpověď nedostane, provede alternativní auditorské postupy. Ty musejí mít takový charakter, aby o daných tvrzeních poskytl důkazní informace, které měla zajistit žádost o externí konfirmaci. Charakter náhradních auditorských postupů se bude lišit např. v závislosti na konkrétním účtu nebo tvrzení, o které se jedná.

6) Mohou být externí konfirmace použity k datu předcházejícímu rozvahový den?

Jestliže auditor použije externí konfirmace k datu předcházejícímu rozvahový den, musí získat dostatečné a vhodné důkazní informace o tom, že transakce vztahující se k danému tvrzení nebyly v mezidobí významně zkresleny. Jako u všech typů auditorských prací provedených před rozvahovým dnem musí auditor posoudit potřebu získání dalších důkazních informací týkajících se zbývajících období (tzn. období mezi datem, ke kterému byly připraveny externí konfirmace, a rozvahovým dnem).

Závěr

Auditor vždy posuzuje, zda výsledky procesu získávání externích konfirmací společně s výsledky provedených náhradních auditorských procedur poskytují dostatečné a vhodné důkazní informace o skutečnostech nebo tvrzeních, která jsou předmětem přezkoumání hospodaření dané účetní jednotky.

Auditor využívá externích konfirmací např. pro ověření následujících oblastí:

- Bankovní konfirmace
- Konfirmace pohledávek
- Konfirmace závazků
- Konfirmace daní a poplatků
- Konfirmace transferů
- Právní konfirmace

Příklad ověřované skutečnosti

- informace týkající se zůstatků na všech účtech ÚSC vedených u bank;
- informace o stavu všech úvěrů poskytnutých bankami ÚSC;
- informace o dalších skutečnostech, např.:
 - a) o zárukách vydaných bankami za ÚSC ve prospěch třetích stran;
 - b) o zárukách obdržených bankami od třetích stran ve prospěch ÚSC;
 - c) o aktivech ÚSC vedených u bank, na která byl uplatněn výkon rozhodnutí (exekuce) na základě rozhodnutí soudu nebo finančního úřadu;
 - d) o majetku ÚSC, ke kterému mají banky zástavní právo (např. z titulu úvěrových příslibů);
 - e) o významných transakcích s finančními deriváty prováděnými ÚSC prostřednictvím bank apod.
- informace týkající se ověření zůstatků účtů pohledávek;
- informace týkající se ověření zůstatků účtů závazků;
- informace týkající se ověření převodů daní a poplatků od finančních a celních úřadů;
- informace týkající se ověření převodů investičních a neinvestičních transferů podnikatelským subjektům;
- informace týkající se ověření převodů investičních a neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím.
- informace týkající se soudních sporů, např.:
 - a) sporů, ve kterých je ÚSC žalobcem (aktivní spory);
 - b) sporů, ve kterých je ÚSC žalován (pasivní spory);
- informace o dalších skutečnostech, např.:
 - c) o právních titulech dokládajících vlastnictví majetku ÚSC a potvrzení, zda je nebo není tento majetek zatížen právy třetích osob;
 - d) o zárukách poskytnutých ÚSC, o kterých jsou právní kanceláře informovány apod.

Mgr. Martina Smetanová,
Deloitte Audit Praha

(Přetištěno z časopisu UNES, č. 3/2009 se souhlasem vydavatele Wolters Kluwer ČR)

Volejte 800 02 02 02
www.cz.o2.com

Dva internety za cenu jednoho

Rychlý do kanceláře + Mobilní na cesty

za oba celkem

750

Kč měsíčně

A *Telefonica* company

Více možností.

O₂

Cena platí na 12 měsíců při uzavření smlouvy do 31. 10. 2009 se závazkem na 2 roky. Po uplynutí prvního roku je cena 900 Kč měsíčně.

Zákon o auditorech – komentář

Komentář zcela nového zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech) je určen nejen všem auditorům a jejich asistentům, ale také těm, kteří se připravují na účetní praxi na vysokých školách, nebo jsou v pozici vlastníků, investorů, manažerů či obecně uživatelů účetních informací.

Výklad je prováděn odděleně k jednotlivým paragrafům zákona s přesnými odkazy na související ustanovení, ostatní právní předpisy a navazující literaturu. Seznámí Vás mimo jiné s novým institutem, kterým je veřejný dohled nad auditorskou profesí, pozornost je také věnována účetním jednotkám

„veřejného zájmu“, jmenování auditora nejvyšším orgánem společnosti atd.

Vzájemné souvislosti nové a staré právní úpravy v závěru publikace pomůže čtenáři postihnout znění již neplatného zákona č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., který byl zrušen dne 14. dubna 2009.

Autor: Vladimír Králíček
ISBN: 978-80-7357-464-2
Vazba: brožovaná
Počet stran: 140
Cena: 205 Kč
Vydalo nakladatelství Wolters Kluwer ČR, a. s.
www.wkcr.cz

Co najdete v e-příloze č. 7/2009

Přístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází souběžně s tištěným časopisem Auditor v elektronické podobě. Auditóři si ji mohou stáhnout v Extranetu na webových stránkách Komory auditorů www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem. Hesla byla auditorům vygenerována a zaslána v květnu 2007. Pokud někdo své heslo nezná, nebo ho zapomněl, může si ho vyžádat u ing. Libuše Šnajdrové, e-mail: snajdrova@kacr.cz. Předplatitelům časopisu Auditor je e-příloha zaslána e-mailem. O zaslání e-přílohy e-mailem můžou požádat také auditóři na e-mail: lerova@kacr.cz.

Zaznamenali jsme

Dobry manažer zraje deset let

Rozhovor s Františkem Dostálkem, řídícím partnerem KPMG Česká republika a předsedou a výkon-

ným ředitelem KPMG ve střední a východní Evropě, na téma změny podnikatelského prostředí v České republice a další aktuální otázky najdete v přetisku článku z časopisu Ekonom v e-příloze Auditor č. 7/2009.

Zelená finanční asistenci

Poslední novela obchodního zákoníku by měla zrovnoprávnit spořitelní družstva a banky – alespoň co se týká správy vkladu. Rovněž by měla přispět ke zjednodušení oceňování nepeněžních vkladů při zvyšování základního kapitálu společnosti. Novela obchodního zákoníku, účinná od letošního července, přináší změny zejména do práva společností. Zavádí několik podstatných novinek, jejichž hlavním cílem je usnadnit obchodní transakce a snížit jejich náklady. Drobou, ale významnou změnou je zrovnoprávnění finančních institucí v otázkách správy vkladu, splácení emisního kurzu nebo výplaty pro-

tiplnění při výkupu cenných papírů. Další novinkou je zjednodušení oceňování nepeněžních vkladů při zvyšování základního kapitálu společnosti. Více k této problematice v přetisku článku z časopisu Profit v e-příloze č. 7/2009.

Lignit Hodonín má problém s dluhy

Těžební společnost Lignit Hodonín, která se už dva roky marně snaží dostat z dluhů, se ocitá na pokraji krachu. Krajský soud v Brně s ní totiž 9. září zahájil insolvenční řízení. Do konkurzu chce zadluženou společnost poslat firma Ademon kvůli pohledávce 110 tisíc korun za auditorské práce. Lignit má čtyři stovky pracovníků a vytěží kolem 460 tisíc tun uhlí ročně, které odebírá především energetická společnost ČEZ pro elektrárnu v Hodoníně.

Deloitte. Partneři společnosti budou zodpovědní i za rozvoj služeb v ostatních zemích střední Evropy

Petr Kymlička

Petr Kymlička (45) přijal pozici leadera manažerského poradenství pro region střední a východní Evropy. Petr Kymlička je partnerem společnosti Deloitte od roku 2001, od roku 2006 pak zastává pozici vedoucího partnera consultingu v České republice a na Slovensku. Primárně se specializuje na poradenství pro výrobní společnosti a pro stavebnictví, kde patří mezi nejlepší a nejkvalitnější poradce, a to zejména v oblasti zvyšování výkonnosti firem. Je ženatý, má jednu dceru a jeho největším koníčkem je klasická hudba a literatura.

Martin Buranský

Martin Buranský (41) přijal nabídku na pozici leadera pro veřejný sektor pro region střední a východní Evropy. Martin Buranský je partnerem v oddělení poradenských služeb společnosti Deloitte v České republice a vedoucím partnerem skupiny pro poskytování služeb veřejnému sektoru a společností v leteckém a dopravním průmyslu od roku 2004. Je ženatý, má jednoho syna a jeho největším koníčkem je zahrada.

Walter Fusar Poli (43), který v současnosti působí na pozici partnera oddělení Consultingu

Walter Fusar Poli

v Itálii, se stal partnerem tohoto oddělení v rámci Deloitte CE. Walter se bude zaměřovat na identifikaci příležitostí na poskytování služeb pro Deloitte CE v centrálních těchto významných klientů v Miláně. Bude rovněž zastávat pozici Advisory Partner pro společnost Generali. Odborné znalosti Waltera zahrnují mj. řízení výkonnosti, řízení rizik, řízení nákladů a nákupu, restrukturalizaci obchodních procesů, návrh organizace a řízení majetkových účastí. Je ženatý a jeho velkým koníčkem je motorsport a zajímá se o víno. **-av-**

Tým forenzních služeb byl posílen a byla jmenována nová partnerka

Forenzní tým PricewaterhouseCoopers (PwC) Česká republika posílili ředitel Jan Vylita a senior manažer Michal Kohoutek. Oba se vracejí do Prahy po několikaletém působení v zahraničních kancelářích PwC.

Jan Vylita

Jan Vylita (39) se specializuje na oblast forenzního vyšetřování a řešení obchodních sporů již od roku 2000. V posledních třech letech zakládal a vedl forenzní oddělení v Bratislavě. Vylita bude i nadále odpovědný za forenzní služby poskytované PricewaterhouseCoopers Slovensko.

Jan Vylita vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze. Je členem Asociace certifikovaných účetních ve Velké Británii (ACCA) a Asociace certifikova-

ných vyšetřovatelů podvodů (CFE). Jan je ženatý a má dvě děti, syna a dceru. Svůj volný čas věnuje rodině, a dále svým zálibám, mezi něž patří mineralogie a sport, zejména fotbal a cyklistika.

Michal Kohoutek

Michal Kohoutek (33) se specializuje na forenzní služby po dobu více než šesti let. Nedávno se vrátil ze svého dvouletého působení v kanceláři PricewaterhouseCoopers v San

Francisku, kde se zaměřoval zejména na oblast šetření korupce. Michal se bude nyní soustředit na další budování našich služeb v oblasti ekonomické podpory při soudních sporech.

Michal Kohoutek vystudoval Mendelovu zemědělskou a lesnickou univerzitu v Brně. Je členem

Asociace certifikovaných účetních ve Velké Británii (ACCA) a Asociace certifikovaných vyšetřovatelů podvodů (CFE). Michal je ženatý a má dva syny. Svůj volný čas tráví především s rodinou.

Věra Výtvarová

Věra Výtvarová

byla jmenována partnerkou v oddělení Auditorských a poradenských služeb PricewaterhouseCoopers. Bude zodpovědná za klienty z řad nad-

národních i domácích výrobních a obchodních společností a společností poskytujících služby.

Kromě provádění statutárních auditů se zaměřuje na služby související s ověřením finančních výkazů sestavených podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS), komplexní konsolidace,

lidé a firmy

asistenci se zaváděním nových reportovacích systémů a konsolidačních mechanismů, kvalitu vnitřního kontrolního prostředí, corporate governance a pomoc s přípravou společností pro vstup na burzu.

Věra Výtvarová působí ve společnosti PricewaterhouseCoopers od roku 1994. Do společnosti nastoupila hned po absolvování Vysoké školy ekonomické v Praze. Je členkou Komory auditorů České re-

publiky a Asociace certifikovaných účetních ve Velké Británii (ACCA/FCCA). Je vdaná, má čtyřletou dceru a ročního syna.

-av-

Dva noví partneři

Poradenská společnost Ernst & Young jmenovala dva nové partnery pro Českou republiku. Radek Dyntar se stal partnerem daňového oddělení a Pavel Riegger je partnerem oddělení poradenství v oblasti řízení rizik. K 1. červenci 2009 bylo jmenováno celkem 169 nových partnerů Ernst & Young v oblasti EMEIA (Evropa, Střední východ, Indie a Afrika). Jedná se o důležitý mezník v integraci Ernst & Young, protože je to poprvé, co jsou partneři jmenováni pro celou oblast EMEIA.

Radek Dyntar

Radek Dyntar (36) bude i nadále řídit tým Human Capital v České republice, v kterém působí 40 konzultantů a který se specializuje na da-

ňové aspekty mezinárodního pohybu pracovníků a poradenství v oblasti lidských zdrojů. Navíc povede skupinu, která se v rámci regionu EMEIA soustřeďuje na HR poradenství při fúzích a akvizicích. V Ernst & Young je od roku 2002, pracoval i v pobočce Ernst & Young v Chicagu, předtím působil 5 let ve firmě Arthur Andersen. Radek Dyntar je členem Komory daňových poradců ČR. Vystudoval mezinárodní vztahy na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze a také rok studoval ekonomii na stipendijním pobytu na Bard College v USA. Je ženatý, má pětiletou dceru a mezi jeho koníčky patří lední hokej, maratóny na horských kolech a cestování za faunou tropických pralesů.

Pavel Riegger (33) povede tým Ernst & Young zaměřený na pora-

Pavel Riegger

denství v oblasti řízení finančních rizik především ve finančních institucích a velkých korporacích. Do jeho působnosti bude patřit nejen Česká republika, ale

i další země střední a východní Evropy. Má rozsáhlé zkušenosti jak z poradenství, tak i z bankovníctví v USA a v Evropě. Před nástupem do Ernst & Young pracoval v investiční bance Goldman Sachs & Co. v New Yorku v divizi Prime Brokeraže a ve firmě Arthur Andersen také v New Yorku, kde se soustředil na poradenství největším světovým bankám. Pavel Riegger má titul MBA z univerzity Dowling ve státě New York.

-av-

K fúzi v západních Čechách nedošlo

V minulém čísle časopisu Auditor jsme zveřejnili informaci o plánované fúzi společností Valenta – Nocar, s.r.o. a Janděčka, Fanturová & partners, s.r.o., která byla avizo-

vána v obchodním rejstříku. K fúzi zmíněných auditorských firem nakonec nedošlo, protože společníci se nedohodli na podmínkách. Společnost Valenta – Nocar, s.r.o. tedy

bude působit i nadále na trhu auditorských a poradenských služeb zejména v západočeském a středočeském regionu samostatně.

-jd-

AUDITOR

AUDITOR, číslo 7, 2009, ročník XVI, povolení MK ČR 6934, ISSN 1210-9096. Vydává: Komora auditorů České republiky, IČ 70901473. Redakční rada: předsedkyně prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc., členové Ing. Eva Fišerová, Ing. Marie Kučerová, Ing. Pavel Kulhavý, doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.,

Ing. Irena Pittermannová, Ing. Eva Rokosová, Jarmila Melichová. Redakce: Tereza Halouzková, Jaromír Dočkal. Adresa redakce: Komora auditorů České republiky, Opletalova 55, 110 00 Praha 1, tel.: 224 212 670, 224 222 178, fax: 224 211 905, e-mail: kacr@kacr.cz. Příjem inzercí, sazba, distribuce: Infomedia, spol. s r.o., Hráského 15, 148 00 Praha 4, tel.: 271 911 131, 607 972 085, fax: 271 911 128, e-mail: infomedia@infomedia.cz.

Tisk: Wendy, s.r.o., Mělník, tel.: 315 625 115. Cena: 95 Kč (pro členy KA ČR zdarma). Vychází 10x ročně. Toto číslo vyšlo 30. 9. 2009. © KA ČR. Všechna práva vyhrazena. Koláž na titulní straně: Jan Dočkal

